

Even Høydahl (red.)

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo

Rettet 11. juli 2014

Innhold

15. Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre i Gamle Oslo bydel i Oslo	543
15.1. Innledning.....	543
15.2. Demografi, innvandringsgrunn og valgdeltakelse.....	544
15.2.1. Demografi.....	544
15.2.2. Innvandrere etter innvandringsgrunn og landbakgrunn.....	553
15.2.3. Valgdeltakelse ved kommunevalget 2011	557
15.3. Bruk av barnehage og kontantstøtte	559
15.3.1. Barnehage.....	559
15.3.2. Kontantstøtte.....	560
15.4. Utdanning.....	561
15.4.1. Deltakelse i videregående utdanning	561
15.4.2. Gjennomstrømming i videregående utdanning.....	562
15.4.3. Utdanningsnivå	562
15.4.4. Deltakelse i høyere utdanning.....	563
15.5. Arbeid.....	564
15.5.1. Sysselsettingsnivå.....	564
15.5.2. Arbeidsledige	565
15.5.3. Næringer	566
15.5.4. Selvstendig næringsdrivende	567
15.6. Økonomiske levekår.....	568
15.6.1. Inntekt	568
15.6.2. Sosialhjelp	569
15.6.3. Uførepensjon.....	570
15.6.4. Alderspensjon	571
Referanser.....	572
Figurregister	573
Tabellregister.....	574

15. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo bydel i Oslo

15.1. Innledning

I 2007 ga SSB ut en rapport med nøkkelinformasjon om innvandrerbefolkningens demografi og levekår i 12 kommuner og fem av bydelene i Oslo med størst andel ikke-vestlige innvandrere (Aalandslid 2007). Rapporten var finansiert av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Denne rapporten blir nå fulgt opp med en lignende rapport, denne gangen på oppdrag fra IMDI og Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD).

Siden 2006 har det skjedd en hel del på innvandringsfeltet. Det viktigste er at det har kommet mange flere arbeidsinnvandrere til landet i løpet av de sju årene, de fleste av dem fra EU-land. I tillegg har antallet barn født av innvandrere i Norge økt. Dessuten har SSB revidert klassifiseringer og betegnelser som brukes i statistikken. I 2006 var det nesten utelukkende fokusert på innvandrere og barn av innvandrere fra «ikke-vestlige» land. Betegnelse «vestlig» og «ikke-vestlig» er nå byttet ut med en ny todeling. I tillegg er «førstegenerasjonsinnvandrere» byttet ut med «innvandrere», mens «andregenerasjonsinnvandrere» eller «etterkommere» nå betegnes som «norskfødte med innvandrerforeldre» (se boksen).

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre

Videre i teksten vil det bli referert til *innvandrere* og *norskfødte med innvandrerforeldre*. Med innvandrere mener vi de som er født i utlandet av utenlandske foreldre, og som selv har innvandret til Norge. Norskfødte med innvandrerforeldre brukes som benevnelse for personer født i Norge med to foreldre som er innvandrere. Med *innvandrerbakgrunn* mener vi her summen av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Landbakgrunn

EU, Nord-Amerika etc. er en forkortelse for EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Inkluderer også Sveits.

Afrika, Asia etc. er en forkortelse for Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania unntatt Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS.

Samtidig som «vestlig» og «ikke-vestlig» forsvant som begrep, byttet også EU-landene i Øst-Europa landgruppe. De fleste nye innvandrere som har kommet de siste årene, har kommet fra «EU, Nord-Amerika etc.». Derfor har det vært naturlig å ta også denne gruppen med i beskrivelsen av den delen av befolkningen som har innvandrerbakgrunn.

Siden forrige rapport hadde data fra 2006, er det gjort sammenligninger med 2006 noen steder i rapporten.

Følgende kommuner har fått hver sin rapport: Fredrikstad, Bærum, Asker (ny), Lørenskog, Skedsmo, Oslo, Drammen, Skien, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Bergen, Trondheim. Og disse bydelene i Oslo: Gamle Oslo (ny), Grünerløkka (ny), Bjerke, Grorud, Stovner, Alna og Søndre Nordstrand.

Alle kommune- og bydelsrapportene følger samme mal. Etter innledningen følger kapittel 2, som omhandler demografi, innvandrergrunn og deltakelse i kommune- og fylkestingsvalget i 2011. Kapittel 3 beskriver bruk av barnehage og kontantstøtte. I kapittel 4 er utdanning temaet. Kapittel 5 er en beskrivelse av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre på arbeidsmarkedet. Og kapittel 6 beskriver noen aspekter ved økonomiske levekår.

15.2. Demografi, innvandringsgrunn og valgdeltakelse

- 38 prosent av innbyggerne i Gamle Oslo hadde innvandrerbakgrunn ved inngangen til 2013, ikke langt unna tre ganger så stor andel som Norge under ett (14 prosent).
- Somaliere er den største gruppen av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo, og er også sammen med marokkanere og makedonere de gruppene som er mest overrepresentert i bydelen.
- Majoriteten (77 prosent) av dem med innvandrerbakgrunn er innvandrere, 23 prosent er norskfødte barn med innvandrerforeldre. I landet som helhet er 16 prosent av gruppen født i Norge.
- Av de med innvandrerbakgrunn har 73 prosent bakgrunn fra Afrika, Asia etc., mens 27 prosent har bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. På landsbasis er andelen med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. 57 prosent.
- 46 prosent av innvandrerne i Gamle Oslo har bodd i Norge mer enn 10 år, og 23 prosent har vært mindre enn 3 år i landet. I landet som helhet har 36 prosent mer enn 10 år botid og 28 prosent mindre enn 3 år.
- To tredeler av befolkningsveksten de siste årene står personer med innvandrerbakgrunn for.
- Av innvandrerne med registrert innvandringsgrunn har 41 prosent kommet ved familieinnvandring, 33 prosent av fluktgrunner og 21 prosent som arbeidsinnvandrere.
- I Gamle Oslo bydel stemte 52 prosent av de stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn ved sist kommunevalg. Det er 4 prosentpoeng høyere enn for innvandrergruppen i Oslo samlet.

15.2.1. Demografi

Ved inngangen av 2013 hadde Norge vel 5 millioner innbyggere. Av disse hadde 710 000 personer innvandrerbakgrunn, noe som tilsvarte 14 prosent av befolkningen. Det var 593 000 innvandrere og 117 000 norskfødte med innvandrerforeldre.

Bydelen Gamle Oslo hadde da 46 290 innbyggere, og 17 500 av dem, det vil si 38 prosent, hadde innvandrerbakgrunn, mer enn to og en halv gang så stor andel som landsgjennomsnittet. 73 prosent av dem hadde bakgrunn fra Afrika, Asia etc., noe som er langt over landsgjennomsnittet på 57 prosent. I 2006 var derimot andelen 83 prosent.

Mange nasjonaliteter, flest somaliere

Gamle Oslo har innvandrere fra 155 forskjellige land, dette er 9 flere land enn i 2006. De to største gruppene – norskfødte med innvandrerforeldre ikke inkludert – har opprinnelse fra Somalia og Sverige. Somalierne med sine 1 680 personer er den klart største gruppen, mer enn 300 flere enn svenskene, og utgjør 12 prosent av innvandrerne i bydelen. Av de 10 største gruppene er halvparten land der flukt er en viktig utvandringsårsak.

Tabell 15.1. Hele befolkningen og innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 1. januar 2013. Antall og prosent. Hele landet og Gamle Oslo

	Hele landet	Prosent av folketallet i Norge	Gamle Oslo	Prosent av folketallet i Gamle Oslo	Prosent som bor i Gamle Oslo per gruppe
Hele befolkningen	5 051 000	100,0	46 290	100,0	0,9
Personer med innvandrerbakgrunn ...	710 000	14,1	17 500	37,8	2,5
Innvandrere	593 000	11,7	13 450	29,1	2,3
Norskfødte med innvandrerforeldre	117 000	2,3	4 050	8,7	3,5
EU, Nord-Amerika etc.	303 000	6,0	4 670	10,1	1,5
Innvandrere	282 000	5,6	4 360	9,4	1,5
Norskfødte med innvandrerforeldre	20 000	0,4	310	0,7	1,5
Afrika, Asia etc.	408 000	8,1	12 830	27,7	3,1
Innvandrere	311 000	6,2	9 090	19,6	2,9
Norskfødte med innvandrerforeldre	97 000	1,9	3 740	8,1	3,9

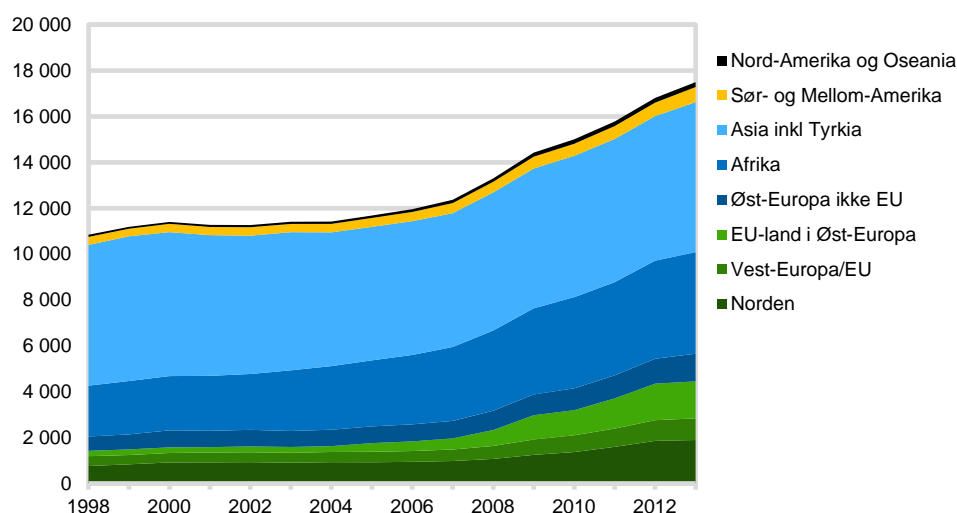
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Nesten fire ganger flere med bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa siden 2006

Noen av dem som tilhører gruppen Afrika, Asia etc. har bakgrunn fra Europa (se boks), mange av dem fra land i tidligere Jugoslavia. 32 prosent av personene med utenlandsk opprinnelse (inkludert norskfødte med innvandrerforeldre) har europeisk bakgrunn, mens 37 prosent har asiatiske, medregnet tyrkisk. Andelen europeere har økt siden 2006 med 10 prosentpoeng, mens andelen asiater har gått ned fra 49- til 37 prosent. Andelen afrikanere har holdt seg stabilt på rundt 25 prosent i perioden.

Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre har økt med 41 prosent fra 2006 til 2013, mens folketallet i bydelen har økt med 23 prosent. I tillegg til at personer med innvandrerbakgrunn har økt med 5 120, har tallet på dem uten innvandrerbakgrunn også økt, med 3 450. Hvis vi ser på de to hovedkategoriene så har antallet personer fra EU, Nord-Amerika etc. økt like mye som antallet personer fra Afrika, Asia etc., 2 550 hver seg. Prosentvis betyr dette imidlertid at gruppen fra EU, Nord-Amerika etc. har blitt mer enn fordoblet mens gruppen fra Afrika, Asia etc. har vokst med 25 prosent. Fra å utgjøre 17 prosent av alle innvandrerne i 2006, utgjør de fra EU, Nord-Amerika etc. nå 27 prosent.

Figur 15.1. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, 1998-2013. Antall. Gamle Oslo. Dagens landgruppering

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det har blitt 50 prosent flere innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre siden år 2000

Antallet innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo økte fra 10 850 i 1998 til 17 500 i 2013. Den årlige veksten har variert svært mye. For

årene 2000 til 2003 var det ingen endringer i folketallet. Så fikk vi en vekst fra 260 i 2004 til 1 120 i 2008, for så å synke til halvparten av det igjen året etter. I 2011 var veksten igjen økt, til 1 030, mens den i 2012 var på 690. Veksten på 50 prosent siden 2000 er forholdsvis beskjeden sammenlignet med landet under ett, som har fått to og en halv gang flere innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre siden 2000.

Flest somaliere, og de er også overrepresentert i bydelen

Det er mange somaliere i Gamle Oslo. Personer med bakgrunn fra Somalia er også overrepresentert eller relativt sett mest konsentrert til bydelen. Gamle Oslo med sin 0,9 prosent av landets befolkning, har 2,5 prosent av landets befolkning med innvandrerbakgrunn, men har hele 8,1 prosent av landets somaliere, 7,7 prosent av landets makedoniere og 6,9 prosent av landets marokkanere. Og motsatt, mens polakkene utgjør 11,6 prosent av landets innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, bor kun 1,1 prosent av landets innbyggere med polsk innvandrere i bydelen.

Tabell 15.2. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i bydelen og hele landet, etter landbakgrunn. De største gruppene. 1. januar 2013. Gamle Oslo

Landbakgrunn	Personer med innvandrerbakgrunn i Gamle Oslo	Innvandrere	Norskfødte med innvandrerforeldre	Andel innvandrere i gruppen	Andel norskfødte med innvandrerforeldre i gruppen	Andel av dem med innvandrerbakgrunn i Gamle Oslo	Andel av alle dem med innvandrerbakgrunn i hele landet	Prosent som bor i Gamle Oslo per gruppe
I alt	17 500	13 450	4 050	76,9	23,1	100,0	100,0	2,5
Somalia	2 670	1 680	990	63,0	37,0	15,3	4,7	8,1
Pakistan	1 700	1 000	700	58,7	41,3	9,7	4,7	5,1
Sverige	1 440	1 370	70	95,4	4,6	8,2	5,3	3,8
Irak	1 030	720	310	69,9	30,1	5,9	4,2	3,5
Polen	930	880	50	94,2	5,8	5,3	11,6	1,1
Vietnam	720	500	230	68,8	31,2	4,1	3,0	3,4
Marokko	610	350	260	57,7	42,3	3,5	1,2	6,9
Iran	420	350	60	85,3	14,7	2,4	2,7	2,2
Tyrkia	400	270	130	67,0	33,0	2,3	2,4	2,3
Sri Lanka	340	220	130	63,1	36,9	2,0	2,1	2,4
Bosnia-Hercegovina	290	250	40	86,5	13,5	1,6	2,3	1,7
Thailand	270	240	30	89,4	10,6	1,6	2,2	1,8
Makedonia	270	190	80	69,7	30,3	1,5	0,5	7,7
Afghanistan	260	230	20	90,6	9,4	1,5	2,0	1,8
India	240	180	60	74,8	25,2	1,4	1,7	2,0
Chile	240	190	40	82,6	17,4	1,3	1,1	3,0
Danmark	230	200	30	87,6	12,4	1,3	2,9	1,1
Tyskland	230	210	20	92,2	7,8	1,3	3,7	0,9
Kina	230	190	40	82,7	17,3	1,3	1,3	2,5
Russland	220	200	20	89,0	11,0	1,3	2,5	1,2
Filippinene	210	180	40	83,0	17,0	1,2	2,5	1,2
Andre land	4 560	3 850	700	84,6	15,4	26,0	35,4	1,8

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

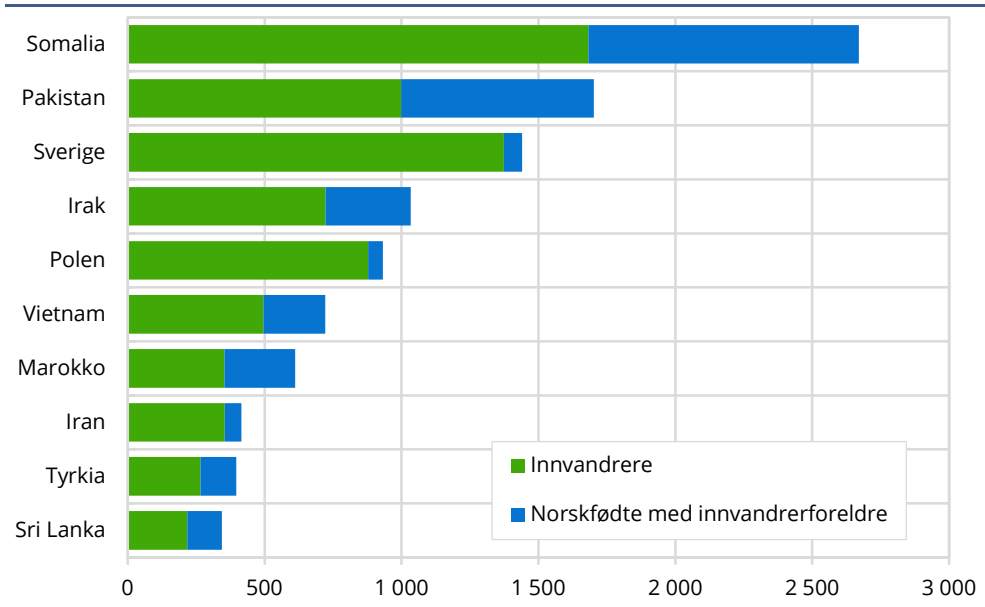
Størst andel norskfødte med innvandrerforeldre fra Pakistan, Marokko og Somalia

Grupper av innvandrere som har bodd lenge i landet (se tabell 15.3) har nådd å få flere norskfødte barn enn de med kortere botid. I Gamle Oslo er det dem fra Marokko og Pakistan som har størst andel norskfødte, fulgt av Somalia og Sri Lanka. I antall er det norskfødte med bakgrunn fra Somalia som er den klart største gruppen. Over 40 prosent av personer med innvandrerbakgrunn fra Marokko og Pakistan bosatt i Gamle Oslo, er født i Norge. Blant de andre store innvandrergruppene i Gamle Oslo, Sverige og Polen, er andelen norskfødte svært lav, kun 5 prosent. Det bidrar til at andelen norskfødte med innvandrerforeldre i bydelen ikke er høyere enn gjennomsnittet for Oslo, 23 prosent. Sammenliknet med de største innvandrerbydelene i Oslo er det bare Grünerløkka som har en lavere andel.

Men det er ikke alle grupper med lang botid som har mange norskfødte barn. For eksempel har 60 prosent av de danske innvandrerne i Gamle Oslo bodd mer enn 10

år i landet, mens bare 12 prosent av den danske befolkningen med innvandrerbakgrunn er født i Norge. Også for tyske innvandrere gjør lignende forhold seg gjeldende. Det vil typisk være forholdsvis få norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra land med innvandrere som gjerne gifter seg med personer uten innvandrerbakgrunn, som våre naboland, samt Thailand og Filippinene (se tabell 15.7). Barna disse parene får regnes ikke som norskfødte med innvandrerforeldre, siden kun den ene forelderen er innvandrer.

Figur 15.2. De 10 største gruppene av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter landbakgrunn. Gamle Oslo. 1. januar 2013

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Andelen norskfødte med innvandrerforeldre av alle personer med innvandrerbakgrunn er større i Gamle Oslo enn i landet som et hele, men altså lavere enn i de fleste store innvandrerbydelene i Oslo. I Gamle Oslo er andelen 23 prosent, mens den for landet er 16 prosent. Figur 15.2 viser for de største gruppene det samme som er beskrevet i tabell 15.2.

Tabell 15.3. Innvandrere i Gamle Oslo, etter botid i Norge. Prosent. 1. januar 2013

Landbakgrunn	Gamle Oslo	Prosent	0-2 år	3-5 år	6-10 år	11-20 år	21 år og mer
I alt	13 450	100	23	15	15	23	23
EU, Nord-Amerika etc. . .	4 360	100	43	23	12	11	12
Afrika, Asia etc.	9 090	100	14	11	18	29	28
Somalia	1 680	100	6	14	27	42	11
Sverige	1 370	100	52	18	11	14	6
Pakistan	1 000	100	9	6	11	22	53
Polen	880	100	41	36	13	3	6
Irak	720	100	9	12	22	49	9
Vietnam	500	100	10	6	12	21	51
Iran	350	100	9	8	11	22	50
Marokko	350	100	7	3	9	30	52
Tyrkia	270	100	8	11	11	18	53
Bosnia-Hercegovina	250	100	6	2	3	81	8
Thailand	240	100	17	16	27	27	14
Afghanistan	230	100	25	34	28	10	3
Sri Lanka	220	100	4	6	4	31	54
Tyskland	210	100	21	22	22	15	20
Danmark	200	100	20	9	11	16	44
Russland	200	100	14	12	38	32	4
Chile	190	100	11	9	13	10	57
Makedonia	190	100	6	7	12	31	44
Kina	190	100	16	11	18	22	34
Storbritannia	180	100	24	20	16	19	21
India	180	100	34	6	8	17	34
Filippinene	180	100	30	18	11	13	28
Litauen	170	100	68	17	12	2	1
Hele landet							
I alt	593 300	100	28	19	16	18	19
EU, Nord-Amerika etc. . .	282 100	100	37	24	12	10	17
Afrika, Asia etc.	311 300	100	20	15	20	25	20

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Store variasjoner i botid blant innvandrere

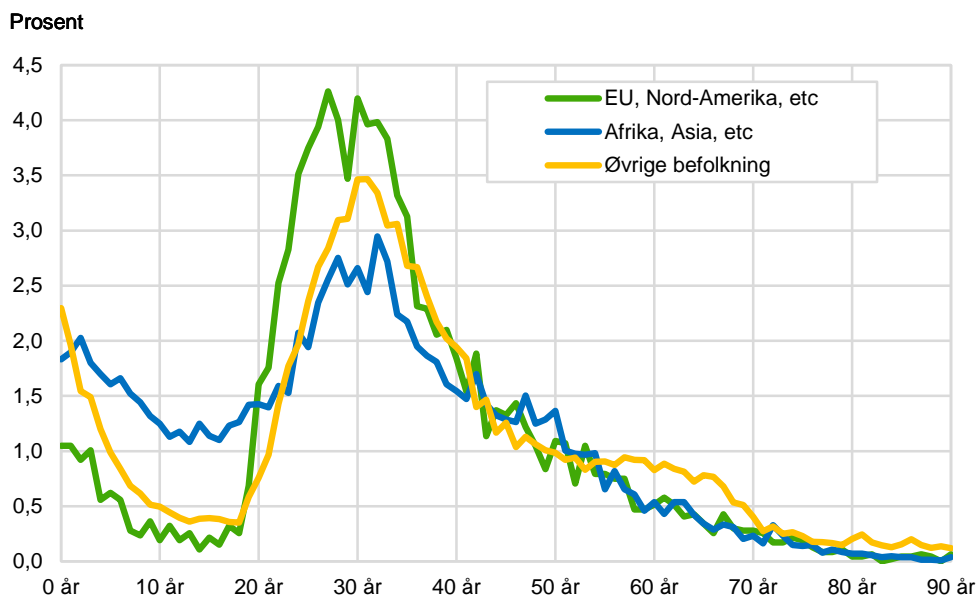
Tabell 15.3 viser innvandrere bosatt i Gamle Oslo fordelt etter botid i Norge. Botid henger i stor grad sammen med når de ulike flyktningestrømmene kom til Norge. Blant vietnameser hvor mange flyktninger kom på slutten av syttitallet og begynnelsen av 1980-tallet, har over halvparten bodd i landet i mer enn 20 år. Det samme gjelder personer fra Sri Lanka, Iran og Chile hvor mange flyktninger kom på slutten av 1980-tallet. Også blant personer fra Pakistan, Tyrkia og Marokko har over halvparten bodd mer enn 20 år i Norge. Bosnierne som kom til Norge i forbindelse med Balkankrigen i midten av 1990-tallet, har ikke rukket å passere 20 årsgrensen, men nær 90 prosent har bodd her i mer enn 10 år.

I den andre enden finner vi primært arbeidsinnvandrene hvor særlig svensker, polakker og litauere stikker seg ut. Henholdsvis 70, 77 og 85 prosent av innvandrene fra disse landene bosatt i Gamle Oslo har bodd i Norge i fem år eller mindre.

Tabellen viser også tydelig det skillet i botid mellom innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. og innvandrere fra Afrika, Asia etc., som vi ser i de andre bydelene. Mens majoriteten av den sistnevnte gruppen (57 prosent) har bodd i Norge mer enn 10 år, har en klar majoritet (66 prosent) i den førstnevnte gruppen bodd i landet kun fem år eller mindre.

Figur 15.3. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, og den øvrige befolkningen, etter alder. Gamle Oslo. 1. januar 2013. Prosent

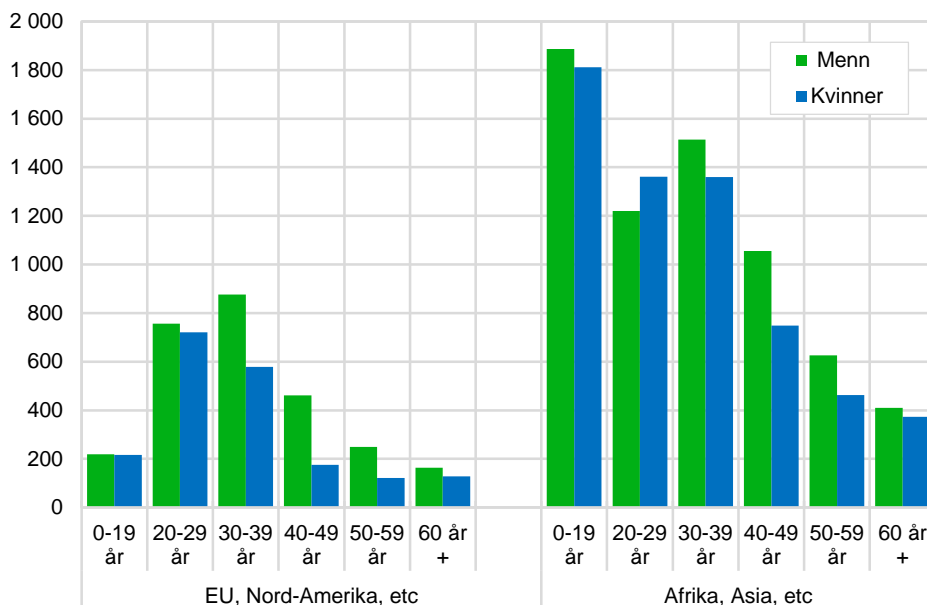
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Høy andel i arbeidsfør alder, mange unge

Som figur 15.3 viser, er en høy andel av innvandrerne i Gamle Oslo i arbeidsfør alder, og mange er unge. Totalt er 63 prosent av innvandrerne og de norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. i alderen 20-39 år. 43 prosent med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er i samme aldersgruppe – men praktisk talt halvparten, 49 prosent, av den øvrige befolkningen er det også. På landsbasis er det 27 prosent av befolkningen som er i denne aldersgruppen.

Det er likevel mest voksen ungdom i Gamle Oslo. I aldersgruppen 0-19 år er andelen lavere enn gjennomsnittet for Norge, men det varierer en del mellom gruppene. Bare 9 prosent av dem med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er i denne aldersgruppen og, 16 prosent av dem uten innvandrerbakgrunn, mens 29 prosent av dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc tilhører denne aldersgruppen. For hele landet er andelen 25 prosent.

Figur 15.4. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn og alder. Antall. Gamle Oslo. 1. januar 2013

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Flest menn fra EU, Nord-Amerika etc.

Blant innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er det flere menn (58 prosent) enn kvinner, spesielt i alderen 40-49 år (72 prosent). Det er flere menn enn kvinner i alle aldersgrupper. Denne fordelingen etter kjønn er imidlertid temmelig lik over det ganske land, og ikke noe spesielt for bydelen.

Noen flere menn også fra Afrika, Asia etc.

Også blant dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er det flere menn enn kvinner, men forskjellen er langt mindre (52 prosent menn). Det er i aldersgruppene 40-49 år og 50-59 år at forskjellen er merkbar (omtrent 58 prosent menn i begge), mens aldersgruppen 20-29 år er den eneste hvor det er en overvekt av kvinner. Her skiller Gamle Oslo seg fra landsgjennomsnittet med overskuddet av menn i alderen 30-39 år. Det vanlige er overskudd av kvinner i denne aldersgruppen, på grunn av de mange kvinnene fra Asia, Latin-Amerika og Øst-Europa som er gift med menn uten innvandrerbakgrunn. Denne typen ekteskap finnes også i Gamle Oslo (se tabell 15.7), men antallet menn 30-39 år med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er likevel større.

Grønland, Kampen og Tøyen

Av tabell 15.4 og figur 15.5 kan vi se hvordan personer med innvandrerbakgrunn er bosatt i de ulike delområdene av Gamle Oslo. Innvandrene med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er jevnt fordelt over hele bydelen, bortsett fra det lille delområdet Bekkelaget, mens de fra Afrika, Asia etc. er overrepresentert særlig i delområdet Grønland, men også på Kampen og Tøyen.

Det mest populære området for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre både relativt sett og i absolutte tall er delområdet Grønland, hvor de til sammen utgjør 53 prosent av befolkningen, det eneste området hvor de utgjør over halvparten. De med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. utgjør hele 42 prosent av den totale befolkningen på Grønland, mot 28 prosent i hele bydelen.

Kampen og Tøyen er i tillegg til Grønland de områdene hvor andelen med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. er relativt høy sammenlignet med gjennomsnittet i bydelen (32 prosent mot 28 i bydelen samlet).

Innvandrene med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er jevnere fordelt innen bydelen.

Ser man motsatt, på de områdene hvor færrest personer er av innvandrerbakgrunn, er det Vålerenga, Gamlebyen, Manglerud og Ulven som skiller seg ut. Her er andelen av dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. rundt 20 prosent, mot som før nevnt 28 i hele bydelen. Variasjonen er mye større for Afrika, Asia etc. (fra 17 til 42 prosent) enn for EU, Nord-Amerika etc. (fra 7 til 14 prosent, med unntak av det lille området Bekkelaget).

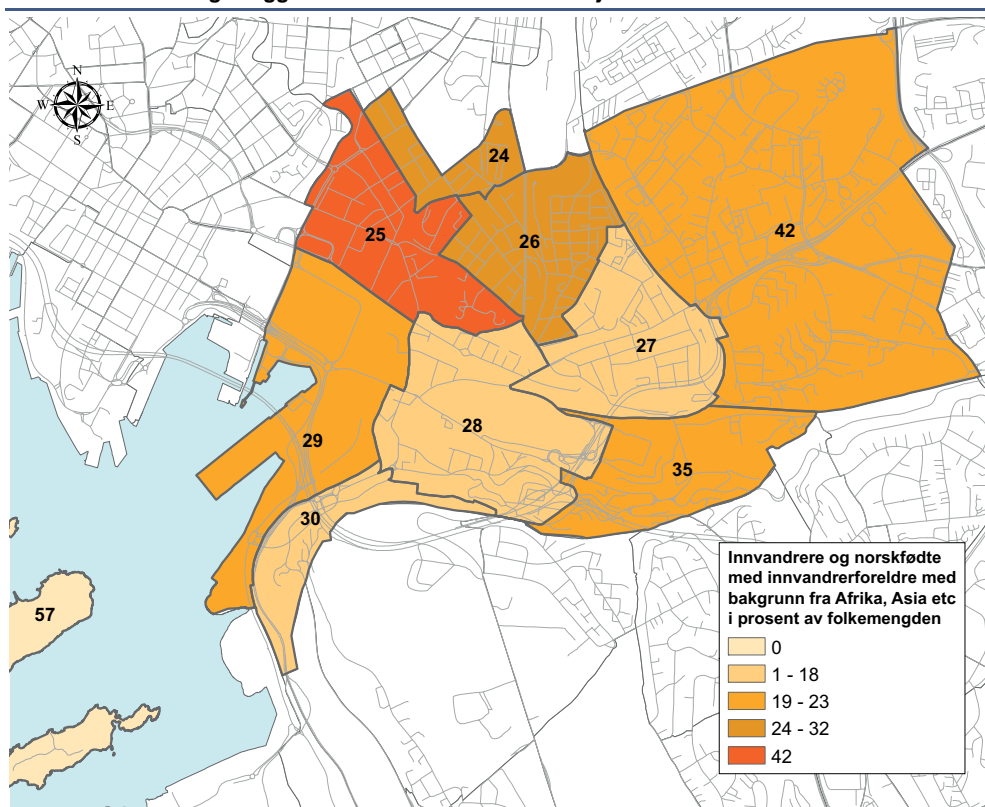
Tabell 15.4. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo, etter landbakgrunn. Delområde. Prosent. 1. januar 2013[†]

	Folke- mengde	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre		
		I alt	EU, Nord-Amerika etc.	Afrika, Asia etc.
Gamle Oslo	46 290	38	10	28
24 Tøyen	3 910	44	12	32
25 Grønland	9 130	53	11	42
26 Kampen	9 600	42	10	32
27 Vålerenga	5 700	27	9	18
28 Gamlebyen	5 950	30	13	17
29 Loenga	410	33	14	20
30 Bekkelaget	290	49	32	17
35 Manglerud	2 690	29	10	20
42 Ulven	8 610	30	7	23
57 Øyene	0	0	0	0

[†] Tabellen er rettet 11. juli 2014.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 15.5. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra Afrika, Asia osv. i prosent av total befolkning i delområdene. Tallene viser delområdenummer, som også ligger i tabell 15.4. Gamle Oslo. 1. januar 2013

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå. Kartdata: Kartverket.

Befolkningsendringer 1. januar 2010 til 1. januar 2013**Tabell 15.5. Befolkningsendringer i Gamle Oslo 1. januar 2010 til 1. januar 2013, etter landbakgrunn**

	Befolkning 2010	Fødte	Døde	Fødsels- over- skudd	Inn- vandring	Ut- vandring	Netto- inn- vandring	Inn- flytting	Ut- flytting	Netto- inn- flytting	Vekst	Befolkning 2013
I alt	42 570	3 070	600	2 470	4 970	3 000	1 980	23 700	24 680	-980	3 720	46 290
Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre ..	15 010	870	90	780	4 590	2 600	1 990	9 120	9 510	-390	2 490	17 500
EU, Nord- Amerika, etc.	11 610	740	60	680	1 670	1 200	470	6 090	6 100	-10	1 220	12 830
Afrika, Asia, etc.	3 400	130	30	100	2 920	1 390	1 530	3 030	3 410	-380	1 280	4 670
Somalia	2 300	280	10	270	210	380	-170	1 340	1 070	270	380	2 670
Pakistan	1 790	50	20	40	170	120	60	510	700	-190	-90	1 700
Sverige	1 000	40	10	30	1 360	830	530	1 170	1 290	-120	440	1 440
Irak	970	80	0	80	90	120	-30	520	510	10	70	1 030
Polen	750	30	0	30	560	170	380	560	800	-240	180	930
Vietnam	600	30	0	20	60	20	30	380	320	60	120	720
Marokko	660	20	0	20	30	20	10	180	260	-80	-40	610
Iran	370	20	0	20	40	30	20	270	250	20	50	420
Tyrkia	440	10	10	10	30	40	-10	180	230	-50	-40	400
Sri Lanka	380	20	0	20	30	30	0	70	130	-50	-30	340
Den øvrige befolkningen	27 560	2 200	510	1 690	380	400	-20	14 580	15 170	-590	1 230	28 790

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I tabell 15.5 er antall personer rundet av til nærmeste 10 av konfidensialitets-hensyn. På grunn av dette vil ikke fødselsoverskudd, nettoinnvandring og nettoinnflytting alltid stemme med bruttotallene.

Av befolkningsveksten i Gamle Oslo mellom 1.1.2010 og 1.1.2013 på 3 720 personer, sto innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre for 2 490 eller to tredeler av veksten. Veksten var relativt likelig fordelt mellom dem med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. og dem fra Afrika, Asia etc. Relativt sett var imidlertid veksten for dem fra EU, Nord-Amerika etc. på hele 38 prosent, mens de fra Afrika, Asia etc. hadde en vekst på 11 prosent. Den delen av befolkningen som ikke har innvandringsbakgrunn, opplevde like stor vekst i antallet som de to øvrige gruppene, men prosentvis var den på 4,5 prosent. Mens veksten blant dem fra EU, Nord-Amerika etc. utelukkende skyldtes nettoinnvandring fra utlandet, var veksten blant dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. i langt større grad fordelt mellom fødselsoverskudd og nettoinnvandring fra utlandet.

De uten innvandrerbakgrunn står for de aller fleste av fødslene

I forhold til middelfolkemengden¹ for perioden har befolkningen uten innvandrerbakgrunn flere fødte enn personer med innvandrerbakgrunn, med 26 per 1 000 innbyggere mot 18 per 1 000 innbyggere årlig. De med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. har en rate på 20 mens de med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. har en rate på 11. De med bakgrunn fra Somalia og Irak har høyest rate, med henholdsvis 37 og 28 fødte per 1 000 innbyggere per år. Dette er ikke tall som kan sammenlignes med fruktbarhetsrater eller hvor mange barn kvinnene føder, siden fordelingen av menn og kvinner, samt aldersfordelingen vil spille kraftig inn på tallene, men det forteller noe om bevegelsene innen de forskjellige gruppene.

Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. mer mobile enn andre

I forhold til middelfolkemengden flyttet en svært stor andel, 21 prosent ut av bydelen i løpet av et år, enten til utlandet eller til andre kommuner i Norge eller bydeler i Oslo. For innvandrerne var andelen 25 prosent, men det var store

¹ Personer 2010 pluss personer 2013, delt på to. Hendelser relativt til middelfolkemengden er her brukt på en lite sofistisert måte. For eksempel har gruppenes fordeling etter alder og kjønn stor innvirkning på antall fødsler. Fødsler per 1 000 middelfolkemengde kan derfor gi et fortegnert bilde av fruktbarheten i gruppen.

forskjeller mellom gruppene. For dem med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. var andelen hele 40 prosent, mens den var 20 prosent for dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc., tilnærmet lik andel som den øvrige befolkningen med sine 18 prosent. 58 prosent av svenskene og 39 prosent av polakkene flyttet ut fra Gamle Oslo i løpet av et år, mens omtrent 15 prosent av dem med bakgrunn fra Pakistan, Marokko og Sri Lanka gjorde det samme. Det er altså høyt tempo på utskiftingen av befolkningen.

15.2.2. Innvandrere etter innvandringsgrunn og landbakgrunn

SSBs offisielle statistikk om innvandringsgrunn omhandler alle innvandrere med statsborgerskap fra land utenom Norden som innvandet til Norge for første gang mellom 1990 og 2012. For personer med flukt som innvandringsgrunn finnes det derimot forholdsvis gode opplysninger også for en del år før 1990. Statistikken gir en oversikt over de fem hovedgrunnene til at personer flytter til Norge. Alle førstegangsinnevandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom i perioden 1990-2012 har blitt tildelt en av hovedverdiene Arbeid, Familie, Flukt, Utdanning og Annen innvandringsgrunn.

Nordiske statsborgere kan flytte fritt mellom de nordiske landene, og de trenger derfor ikke å oppgi noe innvandringsgrunn. Derfor står de med uoppgett innvandringsgrunn i vår statistikk.

Innvandringsgrunn er grunn til første innvandring.

Arbeidsinnvandring omfatter personer som har fått opphold i Norge på bakgrunn av en arbeidstillatelse eller er underlagt registreringsordningen for EU/EØS/EFTA-borgere.

Familieinnvandring dekker familiegjennomføring og familieetablering. Referansepersonen er den "herboende" parten ved familieinnvandring, eller den som en familieinnvandrer kommer sammen med. Klassifiseringen av familieinnvandrere er i hovedsak basert på de registreringer som finnes i UDB-dataene, samt en vurdering av innvandrerenes egen og referansepersonens første innvandringsdato og vigselfdato (der det er relevant).

Familiegjennomføring er gjennomføring med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer, hvor familierelasjonen oppsto før referansepersonen ble bosatt i Norge.

Familieetablering forstås som nytt ekteskap eller en annen pardannelse der den ene parten ikke er bosatt i Norge (transnasjonal ekteskapsinngåelse), og der han eller hun kan få opphold på grunnlag av familieforholdet til sin bosatte ektefelle eller samboer.

Flukt omfatter personer som har fått opphold i Norge, og hvor flukt har vært gitt som årsak til søknad om opphold, uten hensyn til om personer har fått flyktningstatus etter flyktningkonvensjonen. Gruppen omfatter alle personer som har fått en tillatelse etter søknad om asyl inkludert de som har fått opphold på humanitært grunnlag, og de som har fått kollektiv beskyttelse. Overføringsflyktninger som har fått opphold på humanitære grunner er også inkludert.

Utdanning omfatter i hovedsak studenter, men også praktikanter og au- pairer.

Annen innvandring

I tillegg kommer noen vedtaksgrunner som ikke lar seg klassifisere i de andre hovedgrunnene. Personer som får tillatelse etter andre rimelighetsgrunner faller inn under denne gruppen.

Av de 13 500 som var registrert som innvandrere i Gamle Oslo per 1.1.2013, manglet informasjon om innvandringsgrunn for 3 600 personer. Halvparten av de med uoppgitt innvandringsgrunn hadde landbakgrunn fra Norden.

Rundt 500 personer med pakistansk bakgrunn står med uoppgitt innvandringsgrunn. Dette er nesten halvparten av alle pakistanske innvandrere i Gamle Oslo. Pakistanere er en gruppe med lang botid i Norge. De første pakistanere innvandret allerede i slutten av 1960-årene. For personer som innvandret før 1990 er informasjonen om innvandringsgrunn mangelfull, og gjelder kun for personer som kom til Norge på grunn av flukt. Pakistanske innvandrere som kom tidlig på 1970-tallet var hovedsakelig arbeidsinnvandrere. Etter innvandringsstoppen i 1975 har pakistanere kommet til Norge primært gjennom familieinnvandring.

Få arbeidsinnvandrere, men svenskene er ikke registrert

9 900 innvandrere i Gamle Oslo var registrert med innvandringsgrunn. 41 prosent av disse kom som følge av familieinnvandring, 33 prosent kom av fluktgrunner, mens 21 prosent var arbeidsinnvandrere. 5 prosent av de med oppgitt innvandringsgrunn i Gamle Oslo har fått en utdannings- eller kulturutvekslingstillatelse, og kom til landet på dette grunnlaget.

Familieinnvandrede til en med flyktningbakgrunn utgjorde totalt 37 prosent av alle familieinnvandrede i Oslo. Tilsvarende andel for hele landet var 25 prosent. Familieinnvandringen utgjorde den største delen av innvandringen på landsbasis. 38 prosent av alle bosatte innvandrere i Norge med oppgitt innvandringsgrunn var registrert som familieinnvandrere per 1. januar 2013. Andelen arbeidsinnvandrere var 30 prosent for hele landet, mens innvandrerne med flyktningbakgrunn utgjorde 26 prosent. Gamle Oslo har en høyere andel familieinnvandrere enn Norge sett under ett, mens andelen arbeidsinnvandrere er betydelig lavere enn for hele landet. Andelen flyktninger i Gamle Oslo er også høyere enn andelen som flyktninger utgjør på landsbasis og i Oslo kommune.

Familieinnvandrere utgjorde den største gruppen av innvandrere i Gamle Oslo, i alt 4 000 personer. De største gruppene med familie som innvandringsgrunn i Gamle Oslo kommer fra Somalia og Pakistan med henholdsvis 600 og 400 personer (tabell 15.6). Det var i alt 3 300 personer i Gamle Oslo som kom til Norge på grunn av flukt. Personer med bakgrunn fra Somalia topper listen med 1 000 personer, etterfulgt av irakere og vietnamesere med henholdsvis 440 og 250 personer.

Hver tredje arbeidsinnvandrer *med oppgitt innvandringsgrunn* i Gamle Oslo hadde bakgrunn fra Polen, 650 personer i absolutte tall. Den nest største gruppen arbeidsinnvandrere i Gamle Oslo hadde bakgrunn fra Litauen og utgjorde rundt 120 personer.

Tabell 15.6. Innvandrere, etter innvandringsgrunn og landbakgrunn. Gamle Oslo. Per 1. januar 2013

Landbakgrunn	Innvandrere i alt	Innvandringsgrunn						
		Arbeid	Familie		Flukt	Utdanning	Annen innvandringsgrunn	Uoppgitt innvandringsgrunn ¹
			I alt	Hvorav familieinnvandret til flyktning				
I alt	13 451	2 042	4 037	1 484	3 269	483	44	3 576
Somalia	1 682	:	603	534	1 007	:	:	65
Sverige	1 374	-	-	-	-	-	-	1 374
Pakistan	999	54	417	53	48	10	5	465
Polen	878	653	146	5	22	12	-	45
Irak	723	9	243	217	439	-	3	29
Vietnam	496	7	215	115	250	5	-	19
Iran	354	:	81	60	239	7	:	21
Marokko	353	14	160	16	10	3	-	166
Tyrkia	266	9	122	19	36	:	:	92
Bosnia- Hercegovina ..	249	6	19	11	197	:	:	25
Thailand	244	6	197	7	6	:	:	31
Afghanistan ...	231	8	65	59	155	-	-	3
Sri Lanka	217	3	100	75	104	-	-	10
Tyskland	212	111	25	:	:	22	:	51
Danmark	204	-	-	-	-	-	-	204
Russland	195	20	85	8	44	40	-	6
Chile	194	17	65	24	92	:	:	18
Makedonia	186	:	108	18	17	:	:	56
Kina	186	16	84	6	7	32	-	47
Storbritannia ..	178	86	31	-	:	:	:	51
India	178	41	56	5	7	12	-	62
Filippinene	176	17	60	:	:	50	:	44
Litauen	167	122	26	-	-	16	-	3
Kosovo	140	:	37	18	78	:	:	19
Etiopia	135	:	58	36	58	:	:	12
Romania	134	81	27	:	5	12	3	6
USA	124	25	41	-	:	19	:	34
Bulgaria	122	69	42	-	:	:	:	9
Finland	108	-	-	-	-	-	-	108
Frankrike	106	67	6	-	-	10	-	23
Spania	105	57	28	-	-	11	-	9
Libanon	102	4	30	22	53	3	-	12
Eritrea	101	-	14	13	74	-	-	13

¹ Primært personer med landbakgrunn fra Norden og personer som innvandret før 1990.
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De to største gruppene i Gamle Oslo per 1. januar 2013 var somaliere og svensker. Innvandrere med somalisk bakgrunn telte 1 700 personer. Seks av ti har kommet som flyktninger, mens resten har familieinnvandret til flyktninger. For innvandrere fra Sverige mangler vi fullstendig opplysninger om innvandringsgrunn fordi nordiske statsborgere kan flytte fritt mellom de nordiske landene.

Mange somaliske og pakistanske familieinnvandrere

Til sammen 4 000 innvandrere var registrert som familieinnvandrere i Gamle Oslo per 1. januar 2013 (se tabell 15.7). Familieinnvandrere omfatter både familiegjenforente med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer og familieetableringer gjennom ekteskap, både med innvandrere og med andre. Både arbeidsinnvandring og innvandring av fluktgrunner vil i etterkant generere familieinnvandring.

57 prosent av familieinnvandrerne i Gamle Oslo har kommet gjennom gjenforening mens etablering gjennom ekteskap sto for 43 prosent av alle registrerte familieinnvandrere.

Tabell 15.7. Familieinnvandrede etter familiegjenforeningstype, landbakgrunn og herboendes innvandringskategori. 1. januar 2013. Gamle Oslo

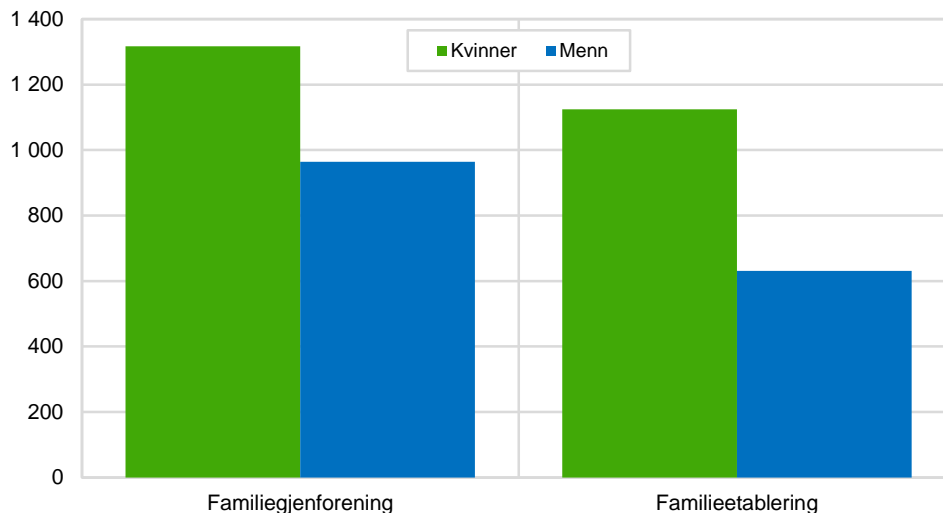
Land- bakgrunn	I alt	Gjen- forening og med- følging	Familieetablering			
			I alt	Herboende er innvandrere eller norskfødt med innvandrereforeldre	Herboende tilhører den øvrige befolk- ningen	Herboende uoppgitt
I alt	4 037	2 281	1 756	1 041	701	14
Somalia	603	535	68	68	-	-
Pakistan	417	189	228	218	9	1
Irak	243	172	71	69	:	:
Vietnam	215	134	81	74	7	-
Thailand	197	72	125	15	110	-
Marokko	160	53	107	72	35	-
Polen	146	109	37	17	20	-
Tyrkia	122	43	79	54	25	-
Makedonia	108	47	61	49	11	1
Sri Lanka	100	53	47	41	4	2
Russland	85	47	38	12	26	-
Kina	84	48	36	28	7	1
Iran	81	42	39	33	6	-
Afghanistan	65	52	13	11	:	:
Chile	65	37	28	14	13	1
Filippinene	60	36	24	5	19	-
Brasil	59	14	45	4	41	-
Etiopia	58	47	11	10	:	:
India	56	29	27	26	:	:

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Seks av ti blant de familieetablerte innvandrerne i Gamle Oslo hadde en referanseperson med innvandrerbakgrunn (se tabell 15.7). Den største innvandrergruppen som har kommet gjennom familieetablering, er personer med bakgrunn fra Pakistan, om lag 230 personer. I denne gruppen hadde den bosatte referansepersonen innvandrerbakgrunn i de aller fleste tilfellene. Det var flere pakistanske kvinner enn pakistanske menn i Gamle Oslo som kom gjennom familieetablering.

Blant familiegjenforente var det flest med bakgrunn fra Somalia, 540 personer. Det var litt flere somaliske kvinner enn somaliske menn som kom gjennom familiegjenforening.

Seks av ti familiegjenforente i Gamle Oslo var kvinner, som understreker en generell tendens i migrasjonen der den mannlige "pioneren" (flyktning eller arbeidsinnvandrere) kommer først, etterfulgt av sin familie. Blant familieetablerte var andelen kvinner enda større, 64 prosent (figur 15.6).

Figur 15.6. Familieinnvandrere etter familiegjenforeningstype og kjønn. Gamle Oslo. Bosatte per 1. januar 2013. Absolutte tall

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

15.2.3. Valgdeltakelse ved kommunevalget 2011

Vi skal her se på personer med innvandrerbakgrunn og deres valgdeltakelse i Gamle Oslo bydel ved kommunevalget 2011, sett i forhold til hvor lenge de har vært i Norge. Vi kan se bare på innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre under ett. Vi refererer til disse som personer med innvandrerbakgrunn og hvis ikke annet er spesifisert så forholder vi oss her til personer med norsk statsborgerskap. Tallene for valgdeltakelse er basert på en manntallsundersøkelse utført av SSB (Henriksen 2012).

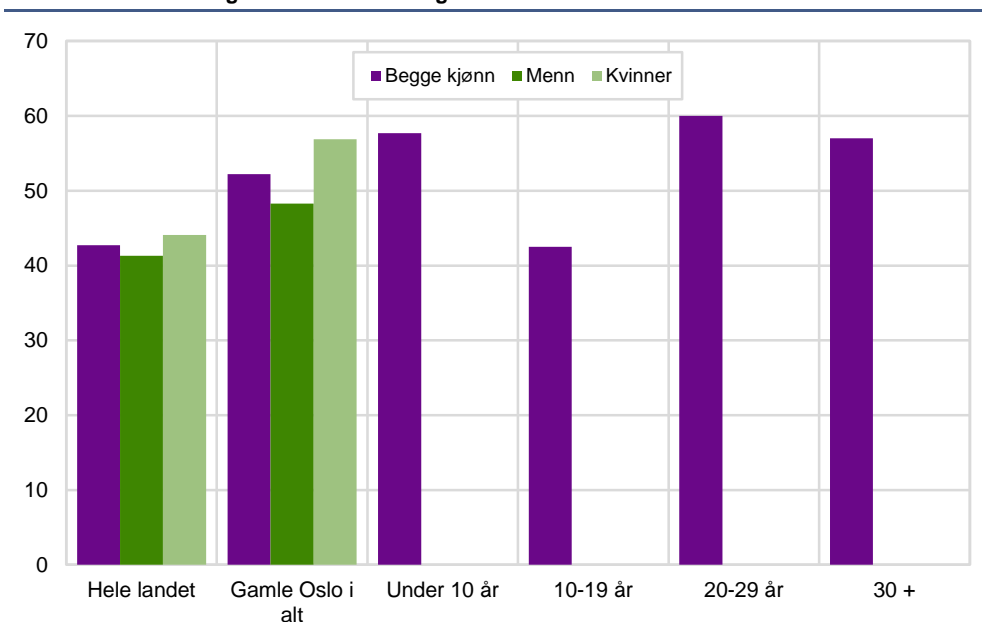
Den totale valgdeltagelsen i Gamle Oslo var på 55 prosent ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2011. Dette var 10 prosentpoeng lavere enn i Oslo samlet og 9 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet.

Ved lokalvalget i 2011 stemte 43 prosent av de stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn på landsnivå. I Gamle Oslo var valgdeltakelsen i denne gruppen 52 prosent, noe som var 4 prosentpoeng høyere enn for Oslo samlet sett. Dette er illustrert i figuren nedenfor.

Flest kvinner brukte stemmeretten

Det var størst andel kvinner med innvandrerbakgrunn som brukte stemmeretten sin i Gamle Oslo. Slik var det også i Oslo samlet og på landsnivå, men forskjellen mellom kjønnene var større i Gamle Oslo. Kvinner hadde med en valgdeltakelse på 57 prosent, hele 7 prosentpoeng høyere valgdeltakelse enn menn i Gamle Oslo. I Oslo var forskjellen 4 prosentpoeng og på landsnivå 3 prosentpoeng i kvinners favør.

Figur 15.7. Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og landbakgrunn. Gamle Oslo og landet

Kilde: Valgstatisikk, Statistisk sentralbyrå.

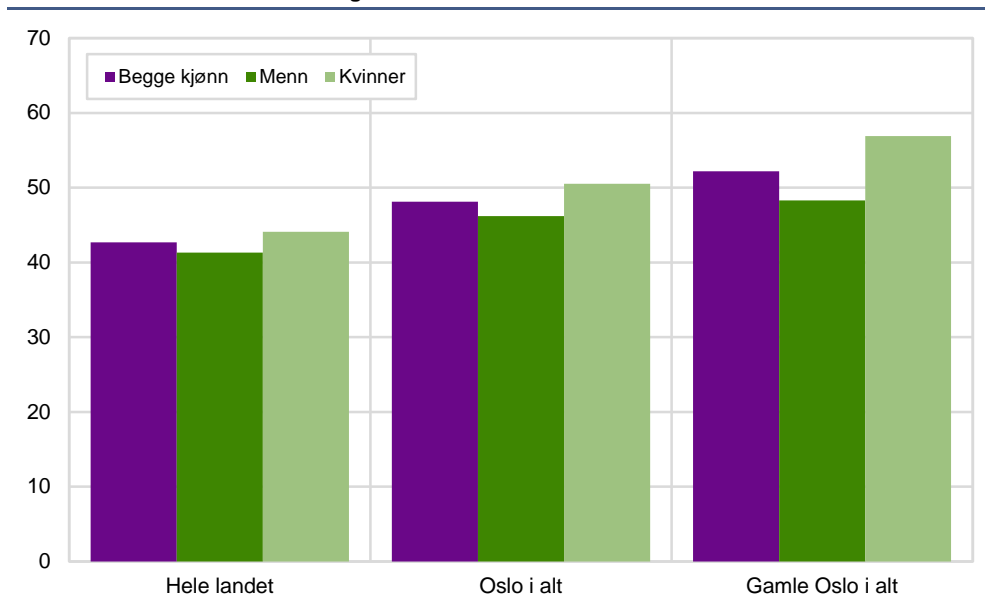
Valgdeltakelsen varierte med botid

I landet som helhet økte valgdeltakelsen blant personer med innvandrerbakgrunn ved økt botid. Lavest deltakelse var det i gruppen som hadde bodd i landet mellom 10 og 20 år. I Gamle Oslo så vi ikke samme utvikling. Her var valgdeltakelsen høyest blant de med kortest botid og personer med innvandrerbakgrunn som hadde bodd i landet mellom 20 og 29 år. Særlig i sistnevnte gruppe var valgdeltakelsen sterk med 60 prosent, noe som var 18 prosentpoeng høyere enn i tilsvarende gruppe på landsnivå.

I Oslo samlet sett så var det en tydelig sammenheng mellom økt botid og økt valgdeltakelse. Særlig blant personer med innvandrerbakgrunn og kort botid så vi at Gamle Oslo skilte seg fra kommunen samlet ved å ha 14 prosentpoeng høyere valgdeltakelse.

Utvalget i Gamle Oslo var for lite til å trekke konklusjoner knyttet til kjønnsfordeling i forhold til botid..

Figur 15.8. Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og botid. Gamle Oslo og landet

Kilde: Valgstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

15.3. Bruk av barnehage og kontantstøtte

- 70 prosent av alle minoritetsspråklige barn i alderen 1-5 år i Gamle Oslo går i barnehage, mens andelen for hele Oslo kommune, og for landet, er 75 prosent.
- Over 60 prosent av 2-åringer fra Afrika, Asia etc. mottar kontantstøtte i Gamle Oslo. Det er godt over gjennomsnittet for gruppen både i Oslo og landet.

15.3.1. Barnehage

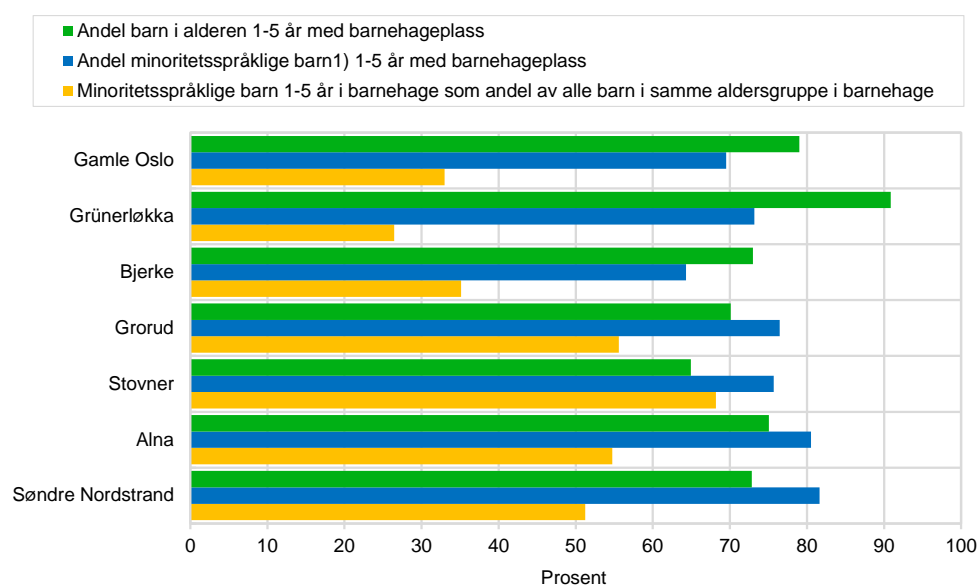
Opplysninger om minoritetsspråklige barn i barnehage samles inn summarisk per barnehage og vi har derfor ikke mulighet til å koble opplysningene med andre data, som f.eks. barnets eller foreldrenes landbakgrunn. Barnehagene rapporterer antall barn i barnehage som har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. I denne sammenheng oppgis kun barn hvor begge foreldrene har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Det vil si at definisjonen på minoritetsspråklige barn i barnehage ikke tilsvarer SSBs innvanderdefinisjon som blir benyttet i andre sammenhenger. Andel minoritetsspråklige barn i barnehage beregnes ved å se disse barna i forhold til antall barn med innvandringsbakgrunn, eksklusive barn med landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand.

Dekningsgrader blir beregnet for aldersgruppen 1-5 år da det er dette som regnes som hovedmålgruppen. Ved beregning av dekningsgraden (andel barn i barnehage i forhold til tilsvarende folkemengde), kan det forekomme at en kommune eller bydel i Oslo har barn i barnehage som er bosatt i en annen kommune eller bydel og dekningsgraden blir påvirket av dette.

Litt lavere enn gjennomsnittlig andel minoritetsspråklige barn i barnehage i Gamle Oslo

I 2012 var 75 prosent av minoritetsspråklige barn i alderen 1-5 år i barnehage i Norge. Tilsvarende var det 70 prosent minoritetsspråklige barn i samme aldersgruppe som var i barnehage i bydelen Gamle Oslo (se figur 15.9). Dette er lavere enn gjennomsnittet for hele Oslo kommune, og for hele landet. Bare Bjerke bydel har en lavere andel minoritetsspråklige barn i barnehage blant bydelene i denne oversikten. De minoritetsspråklige barna utgjorde en tredjedel av dem med barnehageplass i Gamle Oslo. Dette er en lav andel sammenlignet med de fleste andre bydelene i utvalget vårt.

Figur 15.9. Andel barn med barnehageplass i alt og andel minoritetsspråklige barn¹ med barnehageplass. Utvalgte bydeler. 2012

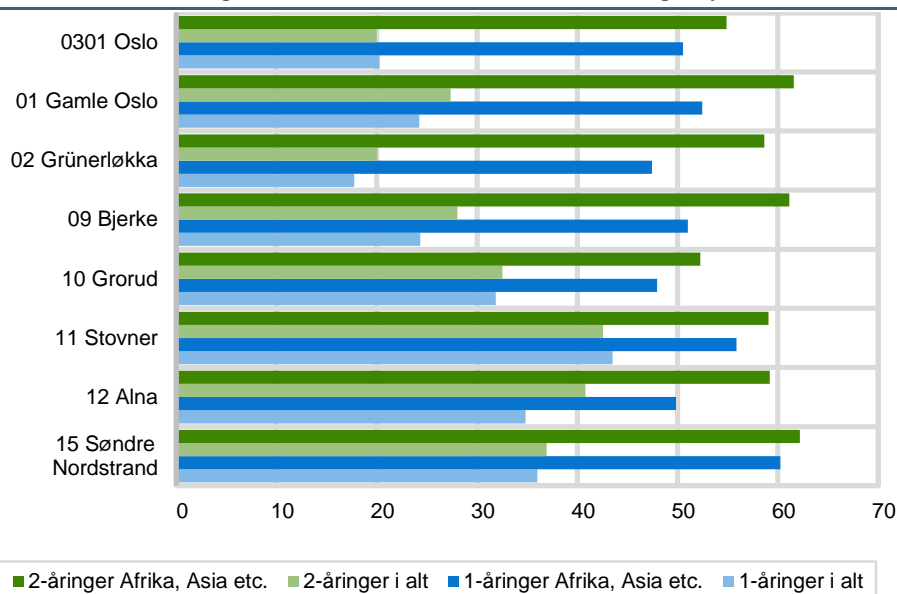

¹ Minoritetsspråklige barn i barnehage er kun barn hvor begge foreldrene har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Kilde: Barnehagestatistikk, Statistisk sentralbyrå.

15.3.2. Kontantstøtte

Figur 15.10. Andel barn 1 og 2 år som bruker kontantstøtte etter innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Utvalgte bydeler, 1.9.2011

Kilde: NAV og Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Bruken av kontantstøtte har avtatt markert de siste årene, parallelt med utbygging av barnehageplasser. Mens over 60 prosent av alle 1- og 2-åringer brukte kontantstøtte i 2004, var andelen nede i vel 20 prosent i 2011.

Barn med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. har hatt stor nedgang i bruken av kontantstøtte, fra opp mot 80 prosent i 2004 til 47 prosent i 2011. I den øvrige befolkningen har imidlertid bruken av kontantstøtte gått mye mer ned, slik at forskjellene mellom dem med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia, etc. og befolkningen som helhet har økt (Se Egge-Hoveid 2012).

Over 60 prosent av 2-åringene med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. mottar kontantstøtte

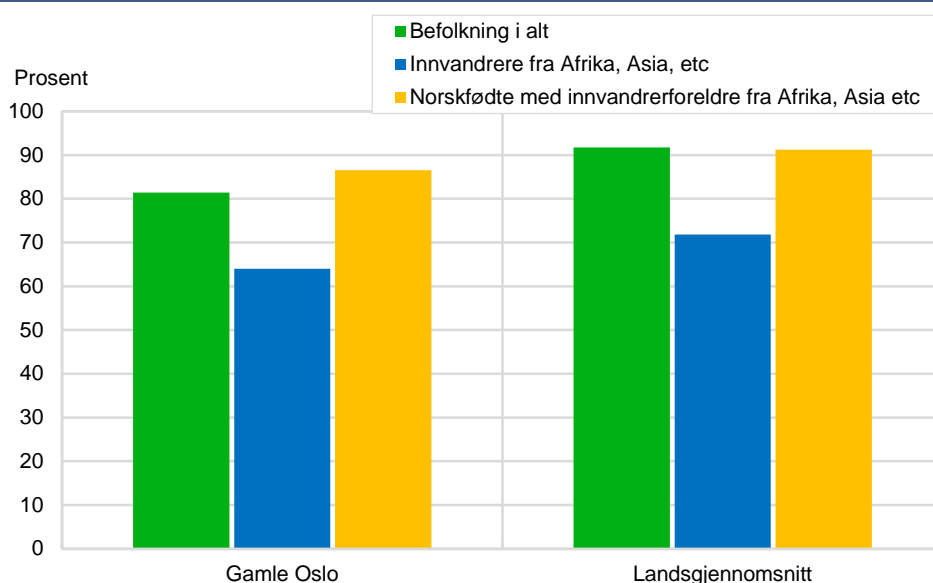
Andelen 1-åringer i Gamle Oslo som bruker kontantstøtte er om lag på nivå med landsgjennomsnittet og Oslo kommune som helhet, både 1-åringer i alt og 1-åringer med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. 2-åringene derimot, ligger høyere enn i både Oslo samlet og hele landet. For 2-åringer med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er forskjellen betydelig. Over 60 prosent av dem mottar kontantstøtte mot 27 prosent av alle 2-åringer i bydelen. Andelen ligger også høyere enn gjennomsnittet for gruppen både i Oslo og landet. Andelen 2-åringer med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som mottar kontantstøtte i Gamle Oslo er blant det høyeste sammenliknet med de andre bydelene i Oslo.

15.4. Utdanning

- Gamle Oslo ligger under landsgjennomsnittet i andel innvandrere i alderen 16-18 år med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som deltar i videregående utdanning.
- Frafallet i videregående utdanning i Gamle Oslo er som for landet ellers. Høyt frafall blant innvandrere fra Afrika, Asia etc., spesielt blant guttene. Jentene klarer seg bedre.
- Gamle Oslo ligger godt over landsgjennomsnittet i andel som har fullført høyere utdanning.
- Gamle Oslo ligger under landsgjennomsnittet i andel av befolkningen i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. De norskfødte med innvandrerforeldre fra begge landgrupper ligger noe over snittet for bydelen, mens innvandrerne ligger under.

15.4.1. Deltakelse i videregående utdanning

Figur 15.11. Deltagelse i videregående utdanning, alle bosatte samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia, etc., 16-18 år. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Mange som ikke deltar i videregående utdanning

Innvandrerne fra Afrika, Asia etc. i alderen 16-18 år fra Grünerløkka har en lavere andel som deltar i videregående utdanning enn landsgjennomsnittet for gruppen, og de deltar også i mindre grad enn alle 16-18 åringer i bydelen. De norskfødte med innvandrerforeldre fra den samme landgruppen ligger også noe under landsgjennomsnittet for sin gruppe, men deltar i klart større grad enn innvandrerne fra samme bydel. De norskfødte med innvandrerforeldre ligger også over deltakerandelen til alle 16-18 åringer i Grünerløkka bydel.

15.4.2. Gjennomstrømming i videregående utdanning

Tabell 15.8. Alle bosatte, samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, som startet på grunnkurs for første gang høsten 2005, 2006 og 2007, etter status for oppnådd nivå i videregående opplæring etter fem år, kjønn og landbakgrunn. Gamle Oslo. Prosent.

	I alt antall	I alt prosent	Fullført med studie- eller yrkes- kompetanse			Ikke oppnådd studie- eller yrkes- kompetanse			
			I alt	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	I alt	Forts. i videreg. opplæring	Gjennom- ført, ikke bestått	Sluttet underveis
Bydelen i alt	611	100	55	45	10	45	5	15	24
Menn	305	100	44	32	11	56	4	19	33
Kvinner	306	100	67	57	9	33	6	12	15
Innvandrere fra Afrika, Asia etc	48	100	56	46	10	44	2	25	17
Menn	27	100	48	37	11	52	4	30	19
Kvinner	21	100	67	57	10	33	0	19	14

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Det var 137 innvandrere med bakgrunn fra Afrika, Asia, etc. som startet på videregående opplæring i løpet av de tre årene 2005, 2006 og 2007, og 4 med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika, etc. (som ikke er tatt med i tabellen).

Frafallet i videregående utdanning i Gamle Oslo er noe høyere blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. enn i befolkningen som helhet. 53 prosent av de som startet på grunnkurs for første gang i 2005, 2006 eller 2007, oppnådd ikke studie- eller yrkeskompetanse. 34 prosent fullførte på normert tid, mens 13 prosent fullførte på mer enn normert tid. Av alle elever i bydelen under ett, fullførte 45 prosent på normert tid og 45 prosent hadde ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse fem år etter at de startet sin videregående utdanning.

Høyt frafall blant innvandrere fra Afrika, Asia etc., spesielt blant guttene

Som vi finner i andre kommuner og bydeler er det guttene fra Afrika, Asia etc. som har lavest gjennomføringsprosent. Et klart flertall, 65 prosent, oppnådde ikke studie- eller yrkeskompetanse etter fem år. Kun 23 prosent av dem fullførte på normert tid og 12 prosent på mer en normert tid. Jentene i samme gruppe gjorde det betydelig bedre, 46 prosent fullførte på normert tid og 15 prosent på mer enn normert tid, mens 40 prosent ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter fem år.

Landsgjennomsnittet for de to gruppene er henholdsvis 59 prosent og 41 prosent uten studie- eller yrkeskompetanse. Guttene hadde altså flere enn landsgjennomsnittet uten studie- eller yrkeskompetanse, mens jentene var om lag som landsgjennomsnittet for sin gruppe.

15.4.3. Utdanningsnivå

Tabell 15.9. Personer 25-54 år og over, etter andel med høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012

	Hele befolkningen		Innvandrere				Norskfødte med innvandrerforeldre			
	Populasjon	Andel med høyere utdanning	EU, Nord-Amerika etc.	Andel med høyere utdanning	Afrika, Asia etc.	Andel med høyere utdanning	EU, Nord-Amerika etc.	Andel med høyere utdanning	Afrika, Asia etc.	Andel med høyere utdanning
Hele landet										
I alt	2 070 000	40	184 000	50	205 000	29	2 800	46	8 670	39
Menn	1 063 000	34	114 000	42	94 000	29	1 440	41	4 470	34
Kvinner	1 006 000	47	71 000	61	111 000	30	1 360	51	4 200	44
Gamle Oslo										
I alt	26 890	55	5 950	57	8 830	28	104	57	525	44
Menn	14 490	50	3 710	48	4 610	27	59	56	300	37
Kvinner	12 400	61	2 240	69	4 210	29	45	58	225	53

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Høyt utdanningsnivå i Gamle Oslo

Til tross for under middels deltagelse og høyt frafall i videregående utdanning er utdanningsnivået i Gamle Oslo relativt høyt. Hele 55 prosent av personer i alderen 25-54 år har fullført høyere utdanning. Det er 15 prosentpoeng over landsgjennomsnittet. Personer med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika, etc. ligger høyest og er også et lite hakk over nivået til befolkningen totalt i bydelen. Kvinnene i gruppen har høyere utdanning enn mennene, særlig gjelder det innvandrerne hvor nær 70 prosent har fullført høyere utdanning. Innvandrerne fra Afrika, Asia, etc. ligger betydelig lavere, men på nivå med landsgjennomsnittet for sin gruppe.

Ellers ser vi den samme tendensen som i andre bydeler at de norskfødte med innvandrereforeldre fra Afrika, Asia etc. har et høyere utdanningsnivå enn innvandrerne fra samme landgruppe. Et interessant trekk når vi ser på de norskfødte med innvandrereforeldre fra EU, Nord-Amerika, etc. er at andelen med høyere utdanning er samlet sett på samme nivå som for innvandrerne fra samme landgruppe, men kjønnsforskjellen er langt mindre her enn blant innvandrerne..

15.4.4. Deltakelse i høyere utdanning

Tabell 15.10. Antall bosatte personer 19-24 år, etter deltagelse i høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012

	Hele befolkningen		Innvandrere				Norskfødte med innvandrereforeldre			
			EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.		EU, Nord-Amerika etc.		Afrika, Asia etc.	
	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning	Antall	Andel i høyere utdanning
Hele landet ..										
I alt	403 000	32	19 600	10	28 400	19	990	42	11 000	38
Menn	206 000	26	9 900	8	14 000	16	510	39	5 600	32
Kvinner	196 000	39	9 700	13	14 500	22	480	44	5 400	44
Gamle Oslo										
I alt	3 690	28	510	5	740	15	25	36	425	29
Menn	1 690	24	230	3	340	11	17	35	203	24
Kvinner	2 000	32	280	6	400	19	8	38	222	34

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Relativt få deltar i høyere utdanning

Tabell 15.10 viser at Gamle Oslo ligger litt under landsgjennomsnittet i andel av befolkningen i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. De norskfødte med innvandrereforeldre fra begge landgrupper ligger noe over snittet for bydelen, mens innvandrerne ligger under. Lavest deltagelse har innvandrerne fra EU, Nord-Amerika etc. med kun 5 prosent.

Det er en betydelig større andel kvinner enn menn i alderen 19-24 år som deltar i høyere utdanning. Det gjelder for alle gruppene i Gamle Oslo bydel, og er et bilde vi finner også i landet som helhet.

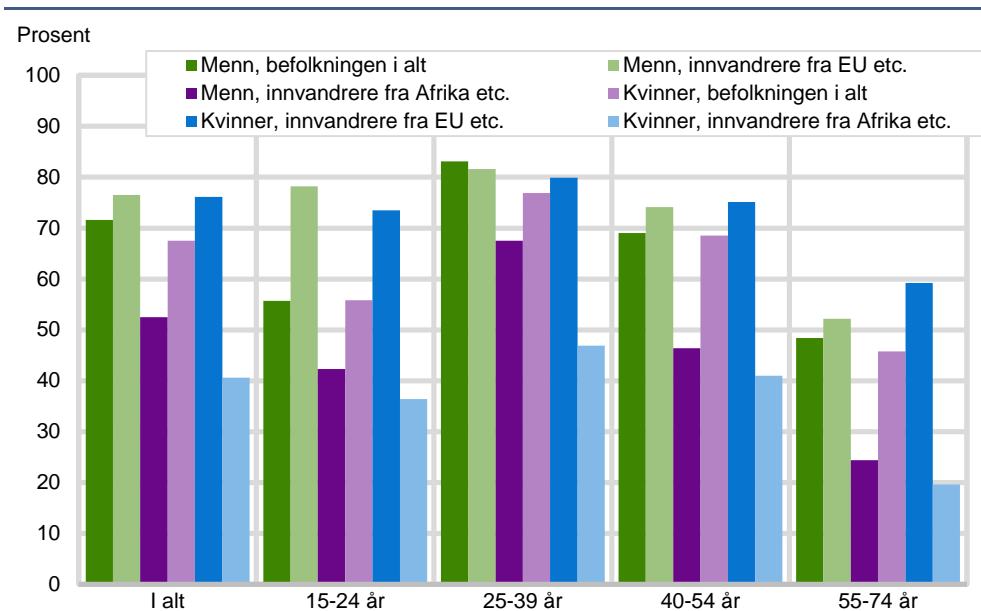
Vi ser den samme tendensen her som i andre bydeler og kommuner at andelen innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. som deltar i høyere utdanning er lavere enn tilsvarende andel for innvandrere fra Afrika, Asia etc. Det henger antakelig sammen med at mange i denne gruppen kommer for å jobbe, og mange av dem har sannsynligvis jobb ved ankomst. Flere innvandrerne fra Afrika, Asia etc. kan være nødt til å ta utdanning før de kan få jobb..

15.5. Arbeid

- Det er stor forskjell i sysselsetting blant innvandrergруппene i Gamle Oslo. Mens innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. ligger blant de bydeler med høyest sysselsettingsnivå, er situasjonen motsatt for innvandrere fra Afrika, Asia etc.
- Det er mer enn fire ganger så sannsynlig at en innvandrere fra Afrika, Asia etc. skal være arbeidsledig eller på tiltak, som at en person uten innvandrerbakgrunn skal være det.
- Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. er overrepresentert i bygge- og anleggsvirksomhet og utleie av arbeidskraft, mens rengjøringsvirksomhet og landtransport er næringene der innvandrere fra Afrika, Asia etc. er best representert.
- Andelen selvstendig næringsdrivende i Gamle Oslo er på nivå med landet som helhet, men innvandrergруппene ligger noe over landsgjennomsnittet for sine grupper.

15.5.1. Sysselsettingsnivå

Figur 15.12. Sysselsatte i Gamle Oslo etter alder og landbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Prosent

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.11. Sysselsetting etter alder og innvandrerbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Landet. Prosent

Landet	I alt	15-24 år	25-39 år	40-54 år	55-74 år
Menn, befolkningen i alt	72	51	84	85	58
Menn, innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	76	54	81	81	60
Menn, innvandrere fra Afrika, Asia etc.	58	38	68	63	38
Kvinner, befolkningen i alt	66	51	78	82	47
Kvinner, innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	68	51	73	78	50
Kvinner, innvandrere fra Afrika, Asia etc.	50	34	53	58	33

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Stor forskjell mellom gruppene i sysselsetting

I landet som helhet er 72 prosent av mennene og 66 prosent av kvinnene mellom 15 og 74 år sysselsatt. I Gamle Oslo er sysselsettingsandelen på landsgjennomsnittet for menn, mens den er litt høyere (68 prosent) for kvinner. Den høye sysselsettingen for kvinnene i bydelen skyldes kvinner fra EU, Nord-Amerika etc. Med en andel på 76 prosent, 8 prosentpoeng over landsgjennomsnittet for sin gruppe, troner de på toppen av lista over yrkesaktive kvinner i de kommuner og bydeler som er med i dette utvalget. Bare kvinner fra EU, Nord-Amerika etc. bosatt på Grünerløkka er på samme nivå.

Forskjellen er stor sammenliknet med innvandrere fra Afrika, Asia etc. For menn i denne gruppen er sysselsettingsandelen 52 prosent og 41 prosent for kvinnene. Det er langt under landsgjennomsnittet for gruppen og også godt under nivået for Oslo. Sysselsettingsandelen i Gamle Oslo både for menn og kvinner i denne landgruppen, er den klart laveste blant de store innvandrerbudene i Oslo. Av kommunene i utvalget er det kun Fredrikstad som er på samme lave nivå som Gamle Oslo for denne landgruppen.

Høyere sysselsettingsgrad blant de norskfødte enn innvandrerne med bakgrunn fra Afrika, Asia etc., spesielt blant kvinnene

Det var 7 080 innvandrere som hadde arbeid i 2012, fordelt på 3 110 fra EU, Nord-Amerika etc. og 3 970 fra Afrika, Asia etc. I tillegg var det 680 norskfødte med innvandrerforeldre som var sysselsatt, 80 med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. og 600 fra Afrika, Asia etc.

De norskfødte med bakgrunn fra EU, Nord-Amerika etc. er så få at det er begrenset hva man får ut av å spre dem på aldersklasser sammenligne dem med innvandrerne fra samme landgruppe. Det er også svært få norskfødte med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. som er eldre enn 39 år. Man kan derfor sammenligne kun dem som er under 40 år gamle.

I aldersklassen 15-24 år er det ikke stor forskjell i andel sysselsatte mellom innvandrerne og de norskfødte med bakgrunn fra Afrika, Asia etc., henholdsvis 39 og 34 prosent. Mange i den alderen går på skole eller studerer. Når vi ser på neste alderstrinn (25-39 år), er forskjellen større. Av innvandrerne er 57 prosent sysselsatt, 68 prosent av mennene og 47 prosent av kvinnene. Av de norskfødte er hele 74 prosent sysselsatt, og da med like stor andel av begge kjønn..

15.5.2. Arbeidsledige

Tabell 15.12. Registrerte arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak (bruttoledige), alle bosatte og innvandrere etter landbakgrunn, personer i alderen 20-66 år. 4.kvartal 2012. Antall og i prosent av befolkningen 20-66 år i hver gruppe. Landet og Gamle Oslo.

	Antall					Prosent				
	Alle bosatte	Befolkning ekskl. innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	Innvandrere			Alle bosatte	Befolkning ekskl. innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	Innvandrere		
			I alt	Fra EU, Nord-Amerika etc.	Fra Afrika, Asia etc.			I alt	Fra EU, Nord-Amerika, etc.	Fra Afrika, Asia, etc.
Hele landet	75 000	44 900	29 100	9 800	19 300	2,4	1,5	5,9	4,2	7,5
Menn	41 200	26 200	14 500	5 600	8 800	2,6	1,8	5,6	4,0	7,4
Kvinner	33 900	18 800	14 700	4 200	10 500	2,2	1,3	6,4	4,5	7,6
Gamle Oslo	1 420	460	900	190	720	4,1	2,1	7,7	4,8	9,1
Menn	760	260	480	120	360	4,1	2,2	7,3	5,0	8,6
Kvinner	660	200	430	70	360	4,0	1,9	8,1	4,5	9,7

Kilde: Arbeidsmarkedstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

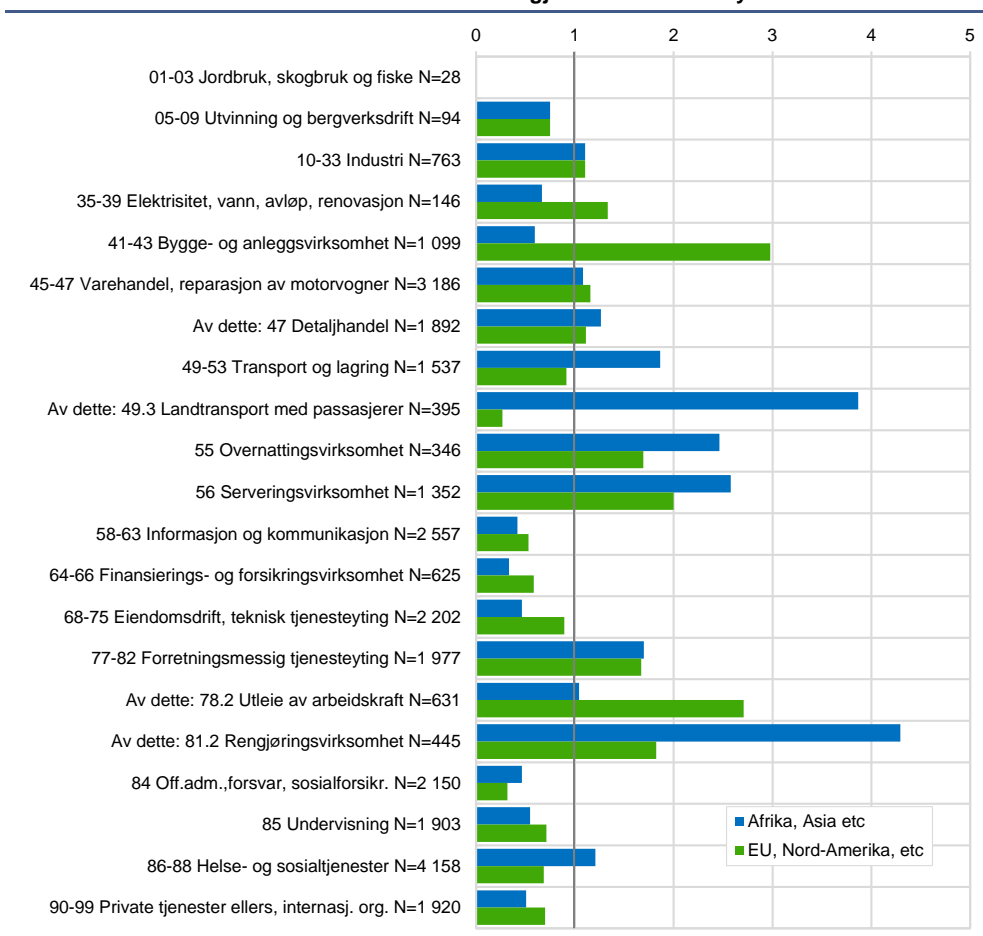
Mange registrerte arbeidsledige eller på tiltak i Gamle Oslo

Bruttoledigheten, dvs. andelen registrerte ledige og deltakere på tiltak, er betraktelig høyere blant dem med innvandrerbakgrunn i Gamle Oslo enn i den øvrige befolkningen. Mens de utgjør 40 prosent av befolkningen i alderen 20-66 år, utgjør de 63 prosent av de arbeidsledige. Aller høyest er arbeidsledigheten for innvandrerne fra Afrika, Asia etc., med 9,1 prosent, mot 4,8 prosent for innvandrerne fra EU, Nord-Amerika etc. Blant personer uten innvandrerbakgrunn i bydelen er andelen 2,1 prosent. Tallene antyder at det er mer enn fire ganger så sannsynlig at en innvandrer fra Afrika, Asia etc. skal være arbeidsledig eller på tiltak som at en person uten innvandrerbakgrunn skal være det. Tabellen viser også

at sammenlignet med landsgjennomsnittet er arbeidsledigheten i Gamle Oslo høyere, særlig for dem med bakgrunn fra Afrika, Asia etc.

15.5.3. Næringer

Figur 15.13. Relativ næringsfordeling blant sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn, Gamle Oslo. 4. kvartal 2012. Verdi 1 = gjennomsnittet for bydelen

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 15.13 viser forholdet mellom andel i den enkelte næring blant innvandrere fra henholdsvis Afrika, Asia etc. og EU, Nord-Amerika etc., og alle sysselsatte i kommunen samlet. Verdiene i figuren er andelen innen de respektive gruppene som er sysselsatt i den enkelte næringen dividert på andelen sysselsatte i befolkningen i alt i næringen.

Siden innvandrerne er overrepresentert i noen næringer, er de tilsvarende underrepresentert i andre. I fjerde kvartal 2012 var det registrert 26 160 sysselsatte i Gamle Oslo, av disse var 3 110 innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. og 3 970 innvandrere fra Afrika, Asia etc. De yrkesaktive norskfødte med innvandrerforeldre var så få at de ikke er tatt med i næringsoversikten.

Flest fra Afrika, Asia etc. er sysselsatt i helse- og sosialtjenester, høyest andel i rengjøring

Næringene som innvandrerne med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er overrepresentert i, er forholdsvis små. I rengjøring er 65 prosent av de sysselsatte innvandrere fra Afrika, Asia etc., i landtransport av passasjerer 58 prosent, i servering 39 prosent og i overnattingsvirksomhet 36 prosent.

Om man ser på antall sysselsatte blir bildet et annet. Da er det helse- og sosialtjenester som sysselsetter flest innvandrere fra Afrika, Asia etc., med 760, mot bare 290 innen rengjøring.

Flest fra EU, Nord-Amerika etc. er sysselsatt i bygg- og anlegg, der de også utgjør høyest andel

Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. skiller seg også en del fra de øvrige sysselsatte. Det er spesielt stor andel av dem i bygge- og anleggsvirksomhet og utleie av arbeidskraft. Dersom vi ser på antall sysselsatte, er det flest i bygg og anlegg. Mange av dem som er sysselsatt i næringen utleie av arbeidskraft kan også være personer som gjennom et bemanningsbyrå er leid til å jobbe i bygg og anlegg..

15.5.4. Selvstendig næringsdrivende

Tabell 15.13. Personer som er selvstendig næringsdrivende etter kjønn og landbakgrunn. Innvandrere og bosatte i alt. Antall og i prosent av personer 15-74 år i hver gruppe. Gamle Oslo og hele landet. 4. kvartal 2012

	Antall				Prosent			
	Alle bosatte	Innvandrere i alt	Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	Innvandrere fra Afrika, Asia etc.	Alle bosatte	Innvandrere i alt	Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	Innvandrere fra Afrika, Asia etc.
Hele landet ..	160 000	17 500	9 500	8 000	4,3	3,3	3,8	2,8
Menn	114 000	11 700	6 300	5 400	5,9	4,2	4,2	4,1
Kvinner	46 000	5 800	3 200	2 600	2,5	2,3	3,2	1,7
Gamle Oslo ..	1 600	460	200	260	4,3	3,5	4,8	3,0
Menn	1 010	330	130	190	5,1	4,6	5,5	4,2
Kvinner	590	130	60	70	3,3	2,2	3,8	1,6

Kilde: Arbeidsmarkedsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Flest selvstendig næringsdrivende blant innvandrerne fra EU, Nord-Amerika etc.

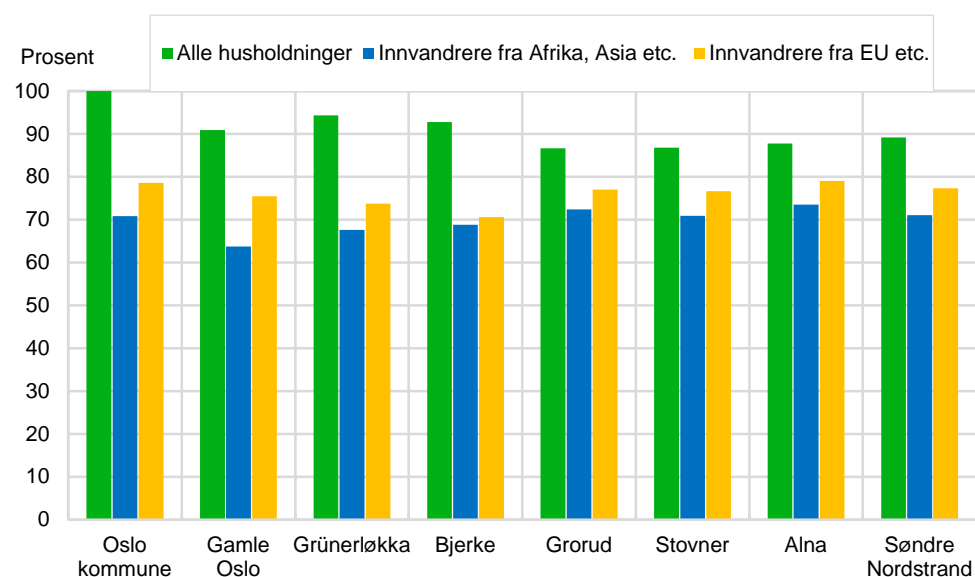
I alt var det 460 innvandrere som var selvstendig næringsdrivende i Gamle Oslo i 4.kvartal 2012, 200 av dem fra EU, Nord-Amerika etc. og 260 fra Afrika, Asia etc. Relativt sett var det flere selvstendig næringsdrivende innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. enn fra Afrika, Asia etc. Samlet sett var andelen selvstendig næringsdrivende i Gamle Oslo på nivå med landet som helhet, men innvandrergруппene lå noe over landsgjennomsnittet for sine grupper.

15.6. Økonomiske levekår

- Sammenlignet med alle husholdninger i Oslo har husholdningene i Gamle Oslo bydel en median inntekt etter skatt per forbruksenhet som utgjør 91 prosent.
- Inntektsnivået blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. utgjorde 70 prosent av inntektene til alle husholdningene i Gamle Oslo. Inntektene til innvandrere fra EU, Nord Amerika etc. utgjorde 83 prosent av inntektsnivået til alle husholdningene i bydelen.
- I Gamle Oslo er andelen som mottar økonomisk sosialhjelp mye høyere enn landet som helhet og Oslo som helhet.
- Andelen uføretrygdde innvandrere i Gamle Oslo er på nivå med gjennomsnittet for sine grupper i Oslo.

15.6.1. Inntekt

Figur 15.14. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i landet. 2011. Verdi 100 = gjennomsnitt for Oslo

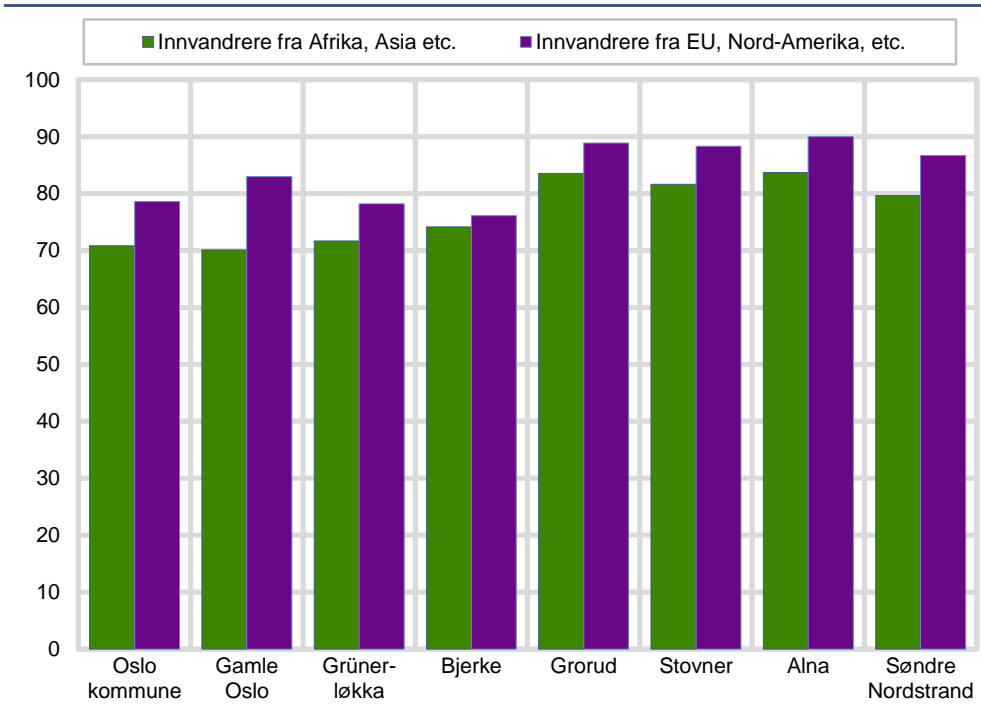

Kilde: Inntektsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I Gamle Oslo hadde innvandrere fra Afrika og Asia etc. en median inntekt etter skatt per forbruksenhet på 211 800 kroner i 2011. Dette utgjorde 64 prosent av inntektsnivået til alle husholdninger i Oslo, hvor hovedinntektstaker var i alderen 25-55 år (332 200 kroner). Gamle Oslo er den bydelen hvor innvandrere fra Afrika og Asia etc. hadde lavest inntektsnivå, sammenlignet med inntektsnivået i Oslo kommune. Innvandrere fra EU hadde en medianinntekt på 250 700 kroner, som utgjorde 75 prosent av inntektsnivået i Oslo kommune.

Alle husholdninger i Gamle Oslo hadde en medianinntekt på 302 100 kroner i 2011, som utgjorde 91 prosent av inntektsnivået i Oslo kommune.

Figur 15.15. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i egen kommune. 2011. 100 prosent = gjennomsnitt for Oslo

Kilde: Inntektsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Innvandrere fra Afrika, Asia etc. hadde 70 prosent av medianinntekten til husholdningene i bydelen, mens innvandrere fra EU etc. hadde 83 prosent av nivået til alle husholdningene i Gamle Oslo bydel.

15.6.2. Sosialhjelp

Med ”sosialhjelp” menes den økonomiske stønad til livsopphold som Lov om sosiale tjenester i NAV § 18 gir rett til for de som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter. ”Sosialhjelpsmottaker” defineres dermed som en person som er registrert som mottaker av denne økonomiske stønaden i et gitt tidsrom. Det er ingen tidsavgrensning på hvor lenge personer kan motta sosialhjelp. Det er mange som opplever å motta sosialhjelp i flere perioder og også over flere år.

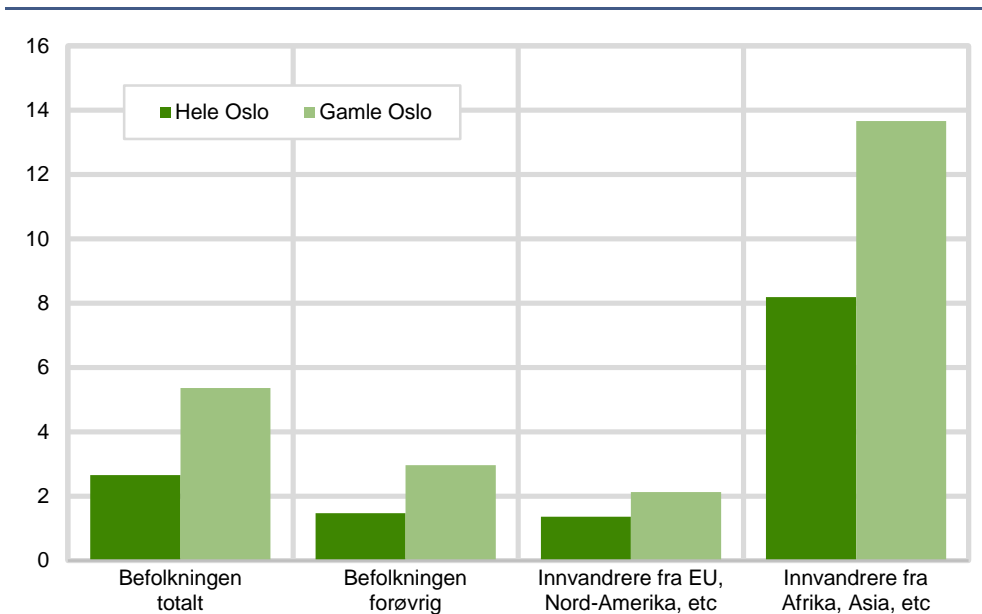
I 2012 mottok 2,2 prosent av landets befolkning sosialhjelp. For innvandrere fra Afrika, Asia, etc. er denne prosenten i overkant av 8, mens innvandrere fra EU-Nord-Amerika etc. lå under landsgjennomsnittet (1,6 prosent). I landet var 0,8 prosent langtidsmottakere (mottakere av sosialhjelp 6 måneder eller mer i løpet av året). For innvandrere fra Afrika, Asia, etc. er antallet langtidsmottakere 3,9 prosent.

Data om sosialhjelp kan imidlertid være noe vanskelige å tolke, da nye innvandrere ofte vil ha rett på introduksjonsstønad som et alternativ til sosialhjelp, mens eldre innvandrere som når pensjonsalder uten opptjente rettigheter i Folketrygden kan ha rett på supplerende stønad som er en inntektsprøvd alderpensjon for dem med kort botid. Innføringen av disse stønadene gjør sammenlikning at økonomisk sosialhjelp til innvandrere over tid, spesielt før og etter innføringene, blir vanskeligere.

Mange innvandrere fra Afrika, Asia etc. som mottar sosialhjelp

I Gamle Oslo er andelen som mottar økonomisk sosialhjelp mye høyere enn landet som helhet og Oslo som helhet. . Sammenlignet med Oslo er det langt flere i alle grupper i Gamle Oslo som mottar sosialhjelp. Som de fleste andre steder er det langt vanligere for innvandrere fra Afrika, Asia, etc. å motta sosialhjelp enn det er for andre grupper.

Figur 15.16. Mottakere av økonomisk sosialhjelp, etter innvandrerkategori. Gamle Oslo og hele Oslo. 2012. Prosent

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

15.6.3. Uførepensjon

Uførepensjon er aktuelt for personer med varig nedsatt inntektsevne på grunn av sykdom eller skade. Hovedregelen er at personene må ha vært medlem i folketrygden de siste tre årene frem de blir uføre.

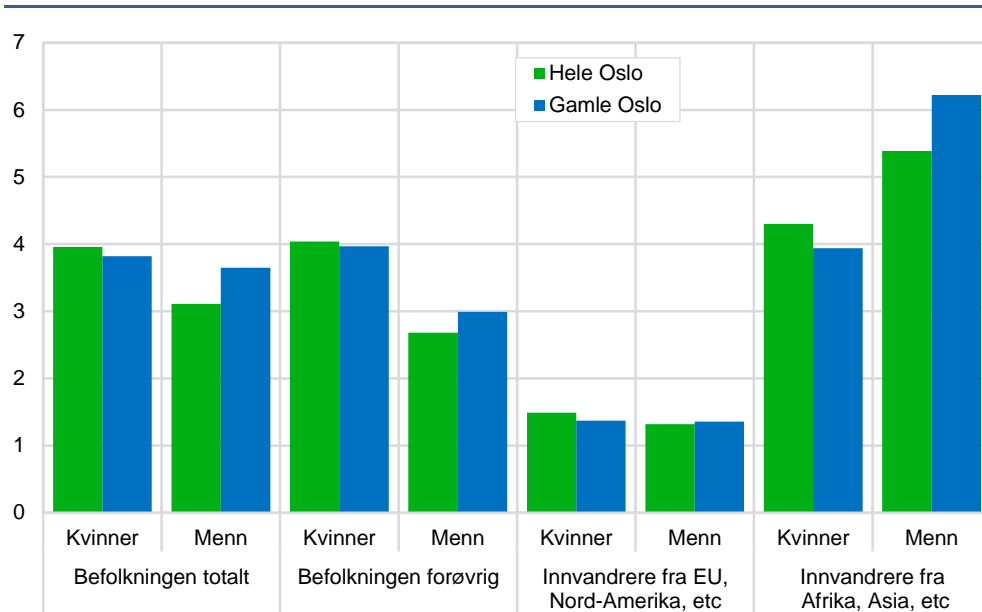
For innvandrere kan muligens mangel på opptjente rettigheter i Folketrygden medføre mindre bruk av uførepensjon. At nesten ingen norskfødte med innvandrerforeldre mottar uførepensjon, beror imidlertid først og fremst på at de aller fleste av dem ikke har kommet opp i en alder der uførepensjon er vanlig.

I landet som helhet mottar 5,4 prosent av befolkningen uførepensjon i større eller mindre grad. Andelen er noe høyere blant kvinner (6,4 prosent) enn menn (4,4 prosent). Både for menn og kvinner er andelen med uførepensjon marginalt høyere i befolkningen for øvrig enn i noen av de innvandringsrelaterte gruppene, 6,9 prosent for kvinner og 4,7 prosent for menn. For menn ligger gruppen innvandrere fra Afrika, Asia, etc. høyere enn andelen totalt, 5,2 prosent. For kvinner er andelen lavere i begge innvandrergruppene. De høyeste andelenene utenom befolkningen for øvrig er blant innvandrere fra Afrika, Asia, etc. (4,2 prosent) og innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc. (3,1 prosent).

Mange menn fra Afrika, Asia etc på uførepensjon

I Gamle Oslo er andelen med uførepensjon ikke langt unna nivået for hele Oslo. Mennene ligger litt over kommunesnittet og kvinnene litt under. Andelen uføretrygdede i Gamle Oslo er størst blant menn med bakgrunn fra Afrika, Asia etc. Over seks prosent av innvandrerne i alderen 45-66 år i denne gruppen mottar uførepensjon. Landsgjennomsnittet for denne gruppen er drøyt 3 prosent for både kvinner og menn.

Figur 15.17. Andel med uførepensjon, 45-66 år. Kjønn og innvandringsrelatert gruppe, Gamle Oslo og hele Oslo, 2012

Kilde: NAV og befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

15.6.4. Alderspensjon

Alderspensjon fra folketrygden er en ordning som sikrer inntekt i alderdommen. Det er mulig å starte å ta ut alderspensjon etter fylte 62 år. For å ta ut alderspensjon før fylte 67 år, må personer ha tilstrekkelig høy opptjening.

For hele landet er det 13,2 prosent som mottar alderspensjon, noe høyere andel blant kvinner (14,9 prosent) enn for menn (11,5 prosent). Andelen er høyest i befolkningen for øvrig, og lavere enn gjennomsnittet i begge innvandringsgruppene. Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc., ligger imidlertid nesten på nivå med gjennomsnittet. Forskjellene mellom menn og kvinner og mellom innvandringsgruppene er i stor grad et resultat av aldersforskjellene mellom gruppene.

Merk at noen innvandrere som ikke har opptjente rettigheter etter Folketrygden på grunn av for kort botid kan ha rett på behovsprøvd supplerende stønad.

Andelen av befolkningen som er alderspensjonister i Gamle Oslo er betydelig lavere enn gjennomsnittet for Oslo. Det henger sammen med aldersprofilen i bydelen, hvor det er relativt få eldre. Av innvandrerne er det spesielt få kvinnelige alderspensjonister fra EU, Nord-Amerika, etc. Blant innvandrerne fra Afrika, Asia, etc. er andelen alderspensjonister i Gamle Oslo på nivå med gjennomsnittet for sin gruppe i Oslo (3 prosent).

Tabell 15.14. Alderspensjonister etter innvandringskategori, landbakgrunn og kjønn, Gamle Oslo og hele Oslo. 2012. Prosent

	Kvinner		Menn	
	Hele Oslo	Gamle Oslo	Hele Oslo	Gamle Oslo
Befolkningen totalt	12	6	8	4
Befolkningen for øvrig	14	7	10	4
Innvandrere fra EU, Nord-Amerika etc.	12	4	5	4
Innvandrere fra Afrika, Asia etc.	3	3	3	3

Kilde: NAV og befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Referanser

Egge-Hoveid, Kristin (2012): Kontantstøtte: Stadig færre mottakere av kontantstøtte. SSB magasinet, Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/vis/magasinet/slik_lever_vi/art-2012-03-05-01.html

Henriksen, Tor (2012): Kommunestyre- og fylkestingsvalget, velgerundersøkelse blant innvandrere, 2011. Publisering på www.ssb.no. Statistisk sentralbyrå.
<http://www.ssb.no/valg/statistikker/vundkinnv/hvert-4-aar/2012-03-01#content>

Aalandslid, Vebjørn (2007): Innvandreres demografi og levekår i 12 kommuner i Norge. Rapporter 2007/24 Statistisk sentralbyrå.
http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200724/rapp_200724.pdf

Figurregister

15.1.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, 1998-2013. Antall. Gamle Oslo. Dagens landgruppering	545
15.2.	De 10 største gruppene av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, etter landbakgrunn. Gamle Oslo. 1. januar 2013.....	547
15.3.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, og den øvrige befolkningen, etter alder. Gamle Oslo. 1. januar 2013. Prosent.....	549
15.4.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn og alder. Antall. Gamle Oslo. 1. januar 2013.....	549
15.5.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra Afrika, Asia osv. i prosent av total befolkning i delområdene. Tallene viser delområdenummer, som også ligger i tabell 15.4. Gamle Oslo. 1. januar 2013 ...	551
15.6.	Familieinnvandrere etter familiegjenforeningstype og kjønn. Gamle Oslo. Bosatte per 1. januar 2013. Absolutte tall.....	556
15.7.	Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og landbakgrunn. Gamle Oslo og landet	557
15.8.	Stemmegiving ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 for innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med norsk statsborgerskap, etter kjønn og botid. Gamle Oslo og landet.....	558
15.9.	Andel barn med barnehageplass i alt og andel minoritetspråklige barn med barnehageplass. Utvalgte bydeler. 2012	559
15.10.	Andel barn 1 og 2 år som bruker kontantstøtte etter innvandrerbakgrunn, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Utvalgte bydeler, 1.9.2011 ..	560
15.11.	Deltagelse i videregående utdanning, alle bosatte samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Afrika, Asia, etc., 16-18 år. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012.....	561
15.12.	Sysselsatte i Gamle Oslo etter alder og landbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Prosent	564
15.13.	Relativ næringsfordeling blant sysselsatte innvandrere etter landbakgrunn, Gamle Oslo. 4. kvartal 2012. Verdi 1 = gjennomsnittet for bydelen.....	566
15.14.	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i landet. 2011. Verdi 100 = gjennomsnitt for Oslo	568
15.15.	Median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Alle husholdninger og innvandrere, hvor hovedinntektstaker er 25-55 år. Inntektsnivå i forhold til alle husholdninger i egen kommune. 2011. 100 prosent = gjennomsnitt for Oslo	569
15.16.	Mottakere av økonomisk sosialhjelp, etter innvandrerkategori. Gamle Oslo og hele Oslo. 2012. Prosent.....	570
15.17.	Andel med uførepensjon, 45-66 år. Kjønn og innvandringsrelatert gruppe, Gamle Oslo og hele Oslo, 2012	571

Tabellregister

15.1.	Hele befolkningen og innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 1. januar 2013. Antall og prosent. Hele landet og Gamle Oslo.....	545
15.2.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i bydelen og hele landet, etter landbakgrunn. De største gruppene. 1. januar 2013. Gamle Oslo	546
15.3.	Innvandrere i Gamle Oslo, etter botid i Norge. Prosent. 1. januar 2013	548
15.4.	Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Gamle Oslo, etter landbakgrunn. Delområde. Prosent. 1. januar 2013	551
15.5.	Befolkningsendringer i Gamle Oslo 1. januar 2010 til 1. januar 2013, etter landbakgrunn.....	552
15.6.	Innvandrere, etter innvandringsgrunn og landbakgrunn. Gamle Oslo. Per 1. januar 2013.....	555
15.7.	Familieinnvandrede etter familiegjenforeningstype, landbakgrunn og herboendes innvandringskategori. 1. januar 2013. Gamle Oslo.....	556
15.8.	Alle bosatte, samt innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, som startet på grunnkurs for første gang høsten 2005, 2006 og 2007, etter status for oppnådd nivå i videregående opplæring etter fem år, kjønn og landbakgrunn. Gamle Oslo. Prosent.	562
15.9.	Personer 25-54 år og over, etter andel med høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012	562
15.10.	Antall bosatte personer 19-24 år, etter deltakelse i høyere utdanning, innvandringskategori og kjønn. Landet og Gamle Oslo. 1. oktober 2012	563
15.11.	Sysselsetting etter alder og innvandrerbakgrunn. Personer 15-74 år. 4. kvartal 2012. Landet. Prosent.....	564
15.12.	Registrerte arbeidsledige og personer på arbeidsmarkedstiltak (bruttoledige), alle bosatte og innvandrere etter landbakgrunn, personer i alderen 20-66 år. 4.kvartal 2012. Antall og i prosent av befolkningen 20-66 år i hver gruppe. Landet og Gamle Oslo.	565
15.13.	Personer som er selvstendig næringsdrivende etter kjønn og landbakgrunn. Innvandrere og bosatte i alt. Antall og i prosent av personer 15-74 år i hver gruppe. Gamle Oslo og hele landet. 4. kvartal 2012	567
15.14.	Alderspensjonister etter innvandringskategori, landbakgrunn og kjønn, Gamle Oslo og hele Oslo. 2012. Prosent.....	571